

24435-1
24435-1

VI. ЗВІТ

ДИРЕКЦІЇ ЛІЦЕЯ
РУСКОГО ІНСТИТУТА ДЛЯ ДІВЧАТ

В ПЕРЕМИШЛИ

З ПРАВАМИ ДЕРЖАВНИХ ШКІЛ

ЗА РІК ШКІЛЬ.

1908/1909.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Черенками друкарні Йосифа Стифіого

1909.

С. Е. Еп. К. ЧЕХОВИЧ
Покровитель Института

Содержание

Содержание

Содержание

Введение

1. Введение
2. Описание работы
3. Описание работы
4. Описание работы
5. Описание работы
6. Описание работы
7. Описание работы
8. Описание работы
9. Описание работы
10. Описание работы

VI. ЗВІТ

ДИРЕКЦІЇ ЛІЦЕЯ
РУСКОГО ІНСТИТУТА ДЛЯ ДІВЧАТ

В ПЕРЕМИШЛІ

З ПРАВАМИ ДЕРЖАВНИХ ШКІЛ

ЗА РІК ШКІЛЬ.

1908/1909.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Черенками друкарні Йосифа Стифіого

1909.

З М І С Т.

А) Часть загальна:

Руский Інститут для дівчат (короткий начерк).

Б) Шкільні вісти:

- I. Учительський збір з кінцем р. шк. 1908/9.
- II. Музична школа ліцея.
- III. Важнійші постанови ц. к. шкільних властей в р. 1908/9.
- IV. Плян науки і підручники шкільні на р. шк. 1909/10.
- V. Прибори наукові.
- VI. Теми до письменного іспиту зрілости.
- VII. Заходи коло фізичного розвою молодежи.
- VIII. Літопись ліцея.
- IX. Відозва до родичів і опікунів.
- X. Статистика учениць.
- XI. Клясифікация учениць.

Руский Інститут для дівчат.

Сеї рік шкільний має для Інститута і его школи безперечно велике значіне, бо в сїм році доперва через доповнене ліцея VI. класою і узискане не тільки для всіх класе ліцея прав державних шкіл, но також права відбування іспитів зрілости і видавання свідоцтв зрілости, рівнозначних з державними, станув Інститут на вижній свого розвою, до якого стремів через тільки літ.

Скільки то однак треба було трудів і заходів, скільки пожертвованя і жертволюбивости патрійотичних одилиць, скільки перепон і трудностий треба було побороти, щоби се вікопомне діло довершити, щоби сю школу поставити і уладити правдиво по Европейски, се не відомо цілій нашій суспільности. Тому хочемо коротенько подати на сїм місци історію повстаня і засновапя Інститута.

Першу животворну думку до заложеня товариства подав покійний о. Лев Кордасевич, крилошанин і кустос гр. кат. Перемпскої Капітули в р. 1881. під назвою „Бурса для дівчат руско-кат. обряда в Переминлі.“

Сеї щирій патрійот, застановляючись над причинами наших народних недомагань, прийшов до пересвідчення, що одною з важнійших причин є недостача виешого образования жінок нашої інтелігенції, а тим самим брак сильного патрійотичного духа, онертого на

глибшим знанню рідної мови і історії України-Руси. Ведений сею думкою, збирав він довгі літа датки на сю ціль, головню від духовенства перемискої Епархії при ріжних нагодах. Призбиравши звиш 6000 к, та доживши з власних фондів еще 2000 к, дав почин до заснованя згаданого товариства, котрого став першим предсідателем. Єго заходами призбирано еще жертвами, головню крилошан Перемискої Капітули та інших щирих патрийотів 18000 корон, однак все те було еще за мало, щоби отворити Бурсу для дівчат.

Щоби тому зарадити, підняв в р. 1883 секретар тов. о. Захарія Підляшецький гадку устроєня великої фантової льотерії на ціли товариства.

Гадку сю перевів другий Виділ тов. вибраний 20. марта 1884. На переведенє сеї льотерії з'ужито більше ніж 3 роки часу, а на особлившу згадку заслугує пожертвованє пок. Преосвященого Еп. Івана Ступницького, котрий не жалуючи ні труду ні часу, підписував тисячі відозв і писем, висиланих на всі сторони Монархії.

Се був перший Покровитель товариства і справді великий єго добродій. Успіх сеї льотерії перейшов далеко і найсьмілійші надії. Чистий дохід, який вплинув до каси тов. з сеї великої фантової льотерії в р. 1887, виносив мало що до 80.000 к. а разом з попередним, майно тов. дійшло до поважної суми 122.000 к. Тепер вже мож було зачате діло довести до кінця. На загальних зборах в січни 1888 рішено змінити деякі точки статута тов. і на внесок секретара Суду, теперішного апеляційного совітника п. Льва Шеховича, рішено зажити дівочий інститут, в котрім би образували і виховували ся в рускім дусі дівчата, поміщені там будь за оплатою, ~~б~~ будь безплатно. Після сєго змінено і назву тов. на **„Руский Інститут для дівчат в Перемишли,“** яка осталась до нинішного дня.

До найважнійших змін статута належить і ся, що Покровителем сего Інститута є Перемиский руско-католицкий Єпископ і що в склад Виділу входить оден відпоручник Перемискої рускої Капітули без вибору. В сих важних постановах заключаєсь воля, звязати товариство і Інститут як найтіснійшими узлами з рускою Церквою і Єї Ієрархами, щоби в сей спосіб Інституткам запевнити *релігійно-моральне* вихованє і образованє, як се впрочім домагає ся § 1 статута. Тепер слідувала знова тяжка праця, щоби вишукати відповідну реальність або ґрунт, на котрім би побудувати Інститут. Но тут знова прийшла нашому тов. в поміч патрійотична жертволюбивість крилошанина і архієпрезвитера о. Григорія Шашкевича, котрий заявив охоту продати підбудову Інститута своєю посілість на підгірю при ул. Татарській, де тепер Інститут стоїть. Хиба не було і нема в Перемисли відповіднійшого місця над те. Терен, як се видно на фотографії, положений високо, близько Замкової гори, проте в найздоровійшій часті міста, окружений немов вінцем просторими городами, обіймає понад 3 морґи хорошого саду, що в 3 терасах підіймає ся в гору, з котрих отвирає ся щораз то ширший, чудовий вид на місто і околицю. Коли додамо, що ся посілість лежить майже в середині міста (5 мінут від Ринку) і в сусідстві катедральної Церкви, то хиба не тільки в Перемисли, але і в інших містах нашого краю, не найшов би догіднійшого місця на таку ціль.

По докупленю еше сусідної реальности, що займала ріг ул. Татарської і Капітульної (в р. 1892), тодішний Виділ під предсідательством о. крилошанина Константина Чеховича (теперішного Владика) розпочав заходи около збудованя Інститута. Пляни зладжені інжинером М. Зайончковским а одобрєні ц. к. совітни-

ком будівництва С. Гавришкевичом, затвердили загальні Збори в р. 1893, почім в дорозі оферти віддано будову Б. Валющикови, концесійонованому будівничому. До нагляду будови вибрано комітет, в склад котрого увійшли з Виділу о. Конст. Чехович, Олексій Ярема, Д. Чеховській, адвокат Др. Т. Кормош, яко правний дорадник і інженер Зайончковський. Закладни угольного каменя відбули ся 7. жовтня 1893 при участі Покровителя Інститута бл. п. Єпископа Юліяна Пелеша і всіх членів Перемиської Капітули, Виділу, численого духовенства та цілої Перемиської рускої громади. В краєугольний камінь вмуровано грамоту, котру зладив заст. предсідателя дир. *Григорій Цеглинський*, сказавши на єї вступі, „*що має она послужити в память віковичну Божої Благодати і Єго Сьвятого Покрова над Народом руским, щоби сей Інститут послужив по над всіх і все на Доло, Добро, Достоїнство Твое, Ненько Русе, щоб се благословенне місце жевріло вічним нетлінним огнем Твоєї святої Віри, Твого прекрасного Слова, Твоєї давної Слави і Твоєї будучої Сили, кришаючої і растучої в грядучі покоління! Амінь.*“*)

Отсі високо-патрийотичні слова одного члена були девізою всіх членів Виділу; они повинні би позістати нею по веї часи для всіх Виділів і Зарядів Інститута!

Сьвітла ся хвиля радості і одушевлення проминула скоро, але не дармо. Она скріпила сили членів Виділу і комітету будівляного до дальшої тяжкої праці. Хто мав би нагоду заглянути до протоколів засідань Виділу і нарад комітету, признав би безперечно, що пожертвоване часу і труду поодиноких членів, а особливож предсідателя Виділу і комітету будів. о. *Константина Чеховича*, справді не знало границь. В актах тов. є пере-

*) Грамота ся, як і інші завішені в рамках в „Гостинній“ Інститута.

хований „Дневник догляду будови“ після котрого о. К. Чехович являв ся на будові не менче як 400 разів, щоби слідити і доглядати хід довершеної роботи і доставлені матеріяли. Хто мав нагоду пересьвідчити ся, якої ваги є старанний догляд при веденю будівлі, сей з'уміє оцінити, як великий хосен принесло Товариству се незвичайне пожертвоване, як великим Добродієм Інститута став через те одно о. К. Чехович!

В два роки (1895) по розпочатю будови, переняв Виділ вже зовсім докінчений будинок Інститута та оголосив в часописях свою першу відозву до руских родин, що в вересни 1895 отворить ся перша власна руска школа дівоча, злучена з пансіонатом, з пляном науковим, виготовленим многозаслуженим членом Виділу дир. Г. Цеглинським, проф.: А. Яремою і Д. Чеховским, а затвердженим Властями шкільними. Рівночасно розписано конкурс на посаду директорки, учительок і управительки. Посаду директорки надано Марії Примівній, яка з пожертвованем своїх сил і здоровля, з правдивим успіхом і під кождим зглядом хосенну і видатну працю свою педагогічну, для добра молодіжи, закладу і цілої суспільности веде до нинішного дня.

Посади учительок одержали п. Анна Долинська і Катря Чертенківна, а управителькою стала п. Мария Крвавичева, вдова по бл. п. Др. медицини В. Крвавичу.

Перший рік шкільний сеї висшої школи виділової отворено 3. жовтня 1895 торжественним Богослуженем, відправленим о. К. Чеховичем, опісля бл. п. Епископ Юліян Пелеш довершив чин благословеня дому.

В сїм першім р. шк. число учениць виносило 23, в клясах від III—VII. З початком другого року шк. 1896/7 число Інституток піднялось до 47. Рік сей записав ся в історії Інститута золотими буквами. Боже

Провидіне, що з особлившою ласкою опікувалось Інститутом від єго засновку, обдаровало єго в сїм році новим Покровителем і то в Дорогій Особі довголітнього, неструдженого, вельми заслуженого Предсідателя о. К. Чеховича, який заняв Владичий престол в Перемишлі, і зволив далше працювати і горячо опікуватись так дорогою для Нєго Институцією.

Так під сьвітлим Покровительством і успішними заходами Виділу і управи розвивав ся Інститут постепенно, зискуючи що рік чим раз більше довіря родичів і опікунів, які і устно і письменно не мали слів до висказаня подяки і повного признаня за ведене молодіжи. Господарство і адміністраційні діла спочивали в желізних руках многолітнього і вельми заслуженого члена Виділу, незабутної памяти пок. Івана Матковського**) старшого комісара скарбового, який немов за ціль житя, поставив собі працю для добра і розвитку Інститута.

Задля великого напливу молодіжи до Інститута, та щоби не спиняти єго розвою а дати нагоду користати з сеї школи більшому числу дівчат, мусів Виділ подумати о розширеню будинку. Будинок шкільний, що заразом служив і за інтернат, оказав ся за тїсний.

Виділ мусів приступити до добудови нового крила в р. 1900, котре коштувало 160.000 к.

На так великий видаток треба було затягнути позичку в Банку краєвім, яка стала не малим тягарем для Інститута

В сїм будинку поміщено спальні для учениць, обширну їдальню, лазенки, шпиталик, а в партері велику салю концертovu і рекреацийну, гарно прикрашену бюстами наших найвизначнійших писателїв і великим

**) помер 28. липня 1906.

портретом Високодостоїнного Покровителя Інститута, Є. Ексс. Єпископа Константина Чеховича, кисти артиста маляра Александра Скрутка. Сей портрет уфундував Виділ в десятилітню річницю заложеня щколи Інститута за незрівнані заслуги, які положив Є. Ексс. Єпископ.

Саля ся заосмотрена сталою сценою з декораціями і занавісою, роботи виж згаданого артиста, що є заразом учителем рисунків і малярства в Інституті. В загалі вивіноване закладу так під зглядом науковим як і гігієнічним, по збудованю нової часті будинку, відповідало і найбільше вибагливим вимогам, а словам признаня сусідного народа а одушевлення своїх не було вже міри. Та однак потреби народа живучого і кріпшаючого в своїм розвитку не остають все ті самі. Они змінюють ся відповідно до вимог і духа часу та тим і спричиняють все нові здобутки, які запевняють кождому організмови народному умови поступенного та правильного его розвою. Ось таке склалось і з Руским Інститутом для дівчат.

Уже в пару літ по заснованю щколи Інститута давали ся з поміж рускої суспільности чути голоси, чи не булоб на часі перемінити сю школу на женьську гімназію або ліцей, та ввєднати у Високих Властей щкільних сему закладови право державної щколи. Справа та розбиралась на щорічних Загальних Зборах товариства. Врешті в р. 1901 рішено однодушно, приступити сейчас до переміни дотеперішної інститутської щколи на жіночий ліцей, по мисли міністра Просьвіти Гартля. По довгих заходах Виділу, під предсідательством о. крилошанина Мирона Подолинського, при вельми енергічній підмозі Високодостоїнного Покровителя Інститута, одержав в кінци виділ по близько дволітних трудах дозвіл, отворити ліцей.

На пропозицію Виділу повірили Власти шкільні управління ліцея професорови руської гімназії Северинови Зарицкому, яко директорови, а п. Марії Примівній, яко директорці помічниці і дозволили уже з днем 1. вересня 1903 р. отворити клясу приготовляючу, та І. клясу ліцеальну. Так отже сповнились бажання родичів, бажання Виділу і членів товариства, та сміло сказати можна, всеї руської суспільности в Галичині. Рік 1903 становить нову добу в розвою Руського Інститута для дівчат в Перемишлі, а що се була загальна потреба, виказали вписи і зголошення учениць, котрих число в приготовл. клясі виносило 15, а в І. кл. ліц 57. Позаяк після пляну міністерпяльного, число учениць в одній клясі не повинно перевишати 40, тож виділ Інститута бачив ся приневолений, поділити І. клясу на два відділи.

Рівнож постарав ся Виділ о те, щоби придбати для ліцея, як найлучші сили учительські та збільшити наукові средства і бібліотеку.

Цінним здобутком до науки французької мови а притім для педагогічної руської літератури вельми важним став учебник, який на просьбу виділу зладив Др. Василь Щурат, переложивши німецький підручник Стефана, апробований в німецьких ліцеах, для ужитку нашого ліцея.

В р. шк. 1904/5, число учениць в ліцею піднеслось до 112, в клясах від приготовл. до ІІ. ліц. Зі зростом фреквенції зросли в значній мірі видатки, на котрі не було покриття, бо оплати учениць в більшій часті знижені, далеко не вистарчали. В саму пору прийшла в сім році в поміч субвенция з державної добродійної лотерії в сумі 7000 К, виеднана виключно заходами Великодушного Покровителя Інститута Е. Екец. Епископа Чеховича. Щоби в будучности бодай в часті улегшити

тягар удержання ліцея, видавництва та всяких прочих коштів в звязи зі школою стоячих, виділ виїс до Вис. Правительства о признає субвенції.

Завдяки знова Високодостойного Покровителя признало Правительство 2000 к. річної постійної субвенції, котру описля підвисшено до 4000 к.

В р. шк. 1905/6 по отвореню III. кл. ліц. число учениць виносило 138, а в році 1906/7 вже 171, по отвореню IV. кл. ліц. В сім році виринули знова нові трудности, бо забракло наукової салї для одної кляси. Дперва по перенесеню спальні до инших кімнат, винайдено відповідну салю шкільну. Вже отже в сім році, по причинї природного зросту фреквенції закладу, виділ найшов ся в клопотї з розміщенем учениць. Тому на загальних зборах в р. 1906 порішено, в городї Інститута вибудувати окремиї будинок шкільний, коштом 130.000 к., котрі знова треба було затыгнути на гіпотеку так, що довги Інститута зросли до 308.000 к., від котрих приходить ся, річні рати в сумі 15.000 к. платити. Се дає образ, як тяжко, з якими трудностями виділ мусить бороти ся, щоби удержати так величезний заклад і то на стопі Европейській, як се представитель Властей шкільних не раз мав нагоду піднести з натиском, під час щорічної люстрації.

Новий будинок віддано до ужитку в части в р. шк. 1907/8, а цілий будинок в р. шк. 1908/9. Є се величава будова двоповерхова з сутеренами, в яких заведено центральне огріванє для всіх кімнат і коритарів. Всїх кімнат просторих, назначених на кляси є 10, крім того 2 салї еще обширнійші на науку рисунків і фізики; до сеї послідної притикає габінет на прилади фізикальні.

На перший погляд здаєсь, що число саль є за велике, бо для ліцея потреба лиш 7 саль, но виділ огля-

даючись на будучність, подбав нарочно о більше число саль, які призначено для доповняючих курсів гімназійних. Крім саль є еще в будинку 4 комнати, призначені на мешканє директорки і учительок.

Понеже Інститут є заведенем не тільки науковим, но також виховавчим, виділ не поминув нагоди і подбав за каплицю в тій величавій будівлі. До сеї пори много дітей підчас строгої зими не могло ходити до церкви, навіть в неділі і сьвята, а і на щоденні молитви не було сталого, відпоповідного місця. Мимо збільшених коштів (о 12.000 к.) будови, виділ призначив одну з найбільших саль в новім будинку на домашню каплицю, що містить ся на другім поверсі. Для розширення, добудовано півокруг, підвисшено значно, та закінчено стилевою банею з золоченим хрестом, що відповідає в повні нашому обрядови і вимогам естетики.

Цілий будинок критий дахівкою, а внішню фасаду виправлено в сецесійнім стилю. Щоби учениці вигідно могли переходити з мешкального будинку до шкільного, побудовано мурований, обширний перехід (віадукт), який лучить оба будинки. Неменче заходів було при упорядкованю великого городу Інститута, який по вибудованю школи і каплиці в значній части мусів бути перетворений***).

Часть єго горішню, що тягне ся зловж ул. Татарскої, призначено на сад, в яким крім старших дерев, є богато щіпів овочевих. В сій части і на шкарпах заложить ся город ботанічний. Другу часть города, на другій терасі в розмірях 1.600 м², сплянтовано на боевище до ігор і забав молодежи. За боевищем в розі саду є керниця, гарним павільоном забудована, котра заосмотрує водопровадами новий будинок в воду. Долішню

***) Гляди плян ситуаційний. Таб. 6.

часть города на третій терасі в розмірах 1.200 м², ула-
джено на забави для молодших дітей. Фронт перед но-
вим будинком від улиці Татарської забудовано гарними
железними штакетами.

Всі і роботи в городі виконано після вказівок і плянів
Др. Долинського, багаторічного члена виділу і домашнього
лікара Інститута. На с'їм уладжене Інститута і города
покінчено, а се склалось як раз тоді, коли доповнено
ліцеї VI. клясою.

Такими успіхами увінчалась довголітна праця ви-
ділу а вислід еї оказав ся також і тим, що в с'їм році
по раз перший, учениці VI. кл. опустили заведене яко
абітуріентки ліцеальні.

Перший прохання директор хімія Шурин ілюмен
показував на все поміч і ділу Владиславову Пе-
проніковий, Владислав Іванов, Владиславович за ма-
ру прихильності і видної об'єктивну об'їзду, праці усе-
ниці і збору учнівського, інак директорі не прихильно
милосердя і видної об'єктивна об'їзду, праці усе-
ниці, а збором учнівського, на што зоб'їзду праці.
Учнівські напрацки тільки інак ілюмен та показав
на видної об'їзду праці інак ілюмен і горючійської,
на што зоб'їзду, тільки інак ілюмен, а што інак ілюмен
на што інак ілюмен ілюмен.

На разної об'їзду учнівської С. Савиць в ілюмен
ілюмен, тільки інак ілюмен ілюмен ілюмен
ілюмен ілюмен, на што труд і ілюмен, а ілюмен ілюмен
ілюмен ілюмен, а ілюмен ілюмен ілюмен ілюмен

Торжество з нагоди першого іспиту зрілості в ліцею.

День 28. мая 1909 був днем незвичайного торжества в Інституті. На досвітку вже було тут гамірно і весело. Вся дітвора прибрана сьвяточно, вижидала нетерпеливо. Інститутки-абітуріентки з усміхом вдоволення на устах, а слезами жалю в очах, глибоко задумані, приготавляють ся до сеї, так важної в їх життю хвилі. Чувства їх мішані. Вони радіють успіхами своєї 6-літної праці, а рівночасно молоденькі їх серця трівожно і жалко дрожать, коли собі нагадають, що за кілька годин будуть мусіли розпрощатись з сею хатою, де провели найкрасші літа свого молодечого віку, а де їм так захистно було. Біля них громадить ся збір учительський який прибув попрацати свої учениці та виправити їх в сьвіт з жаром завзятя до праці і дальшої науки.

О 7. год. рано, в повнім блеску Князя церкви став при престолі в Інститутській каплиці, Єго Ексц. Преосьвящений Еп. Чехович, покровитель Інститута з довголітним і многозаслуженим предсідателем Впр. о мітра-том Подолинським і о. крилошанином Зубрицьким. Члени Виділу ц. к. інспектор краєвий Др. Ф. Майхрович, дирекція ліцея, внутрішня управа, гості та вся молодіж заповнили по береги каплицю Інститута.

Чину посьвячення престола доконав Є. Е. Епископ з повною асистою при звучнім сьпіві питомців духовної семінарії. Опісля відправив Службу Божу при сьпіві Інституток під проводом учителя сьпіву ліцея звісного композитора Др. С. Людкевича. По Службі Божій промовив до зібраних Є. Ексц. в коретких а сердечних словах. З почесністю помянув бувшого члена Вид. бл. п. К. Матковського, яко основателя прегарної думки побу-

дованя в Інституті домашньої каплиці, виказав щирю подяку Виділови за здійснене сеї думки а з окрема підніс заслуги господара Інст. Др. М. Долинського около устроєня каплиці в гарнім стилю гуцульським. „Сеї добрий син своєї вітчизни, сказав Є. Ексц., знає, що сила народна тісно вяже ся з Вірою і величавим нашим обрядом, тож не щадить труду, бере ся з дуже тяжкими умовами материяльними, бо лиш приватними жертвами, з правдивим артистичним смаком устроює сю каплицю і певно довершить свого діла, бо доброму ділу все Бог благословить!“

На закінченє висказавши свою радість, що ся народна сьвятиня науки і вихованя може гордитьсь такими робітниками, виразив бажанє, щоби з року на рік росла сила таких труженників для добра інституції.

Безпосередно потім зібрались всі присутні в великій сали Інст. где наступила роздача сьвідоцтв абітурієнтам.

Перший промовив директор ліцея. Щирим словом подякував за всю поміч і опіку Високодостойному Покровителеви, Виділови Інст. Впов. Інспекторови за щирю приклонність і вповні обективну оцінку праці учениць і збору учительського, пані директорці за правдиво материньську опіку і справді педагогічне веденє молодежи, а зборови учительському, за єго совістну працю. Учениці попрощав теплим щирим словом та пожелав їм щастя до дальшої праці наукової і горожаньської, до якої вони, ставши зрілими обовязані, а чого надієсь від них ціла українська суспільність.

По роздачі сьвідоцтв учениця С. Савицка в імени абітурієнток, сильним зворушеним голосом подякувала Впов. Інспекторови за єго труд і провід в іспиті зрілости, директорови ліцея і учителям за їх невтомиму

наукову працю, а в кінці своїй дорогій директорці, з котрою они від малих дітей учились, під її печаливом оком росли, виростали та з кожним роком лучше розуміли. „Ваше жите Дорога Пані наша, буде нам все приміром і ми жити і для свого поневоленого народу працювати будем!“ Сими щирими словами закінчила, а слези стлумили її дряжачий голос.

В ім. родичів та опікунів промовив Високоповажаний посол до парламенту о. **Онишкевич**.

Зі справдішним одушевленням підносив вартість і вагу сеї Інституції для родичів і їх дітей, виразив повні признання Управі Інститута, де три доньки его виховували ся, а де віддавав свої діти з повним довірем, з повним пересвідченням, що в недузї і здоровлю, в науці і забаві будуть они мати опіку, поміч і провід, які лиш люблячі серця родичів для своїх дітей домагатись можуть.

Батько одной з абітуріенток о. **Каранович**, в горячих словах завзивав молоді абітуріентки до дальшої науки, до студій на університетї, всею душею радїв, що Русь-Україна має свою власну а так величаву інституцію і середну школу для дівчат, та заохочував, щоби учениці по при ліцей доповняли студия клясичні. Свою промову закінчив словами щирої подяки Інспекторови Др. Майхровичови, котрого пізнав лиш з оповіданя своїх доньок, які з утіхою доносили родичам про доброго свого п. інспектора. „Честь Вам Впов. п. Світнику, яко розумному педагогови і правдивому приятелю молодїжи а щастє для нас, що і в сих кругах маємо такого приятеля!“ Впов. Інспектор поданем руки і привітливим словом подякував о. Карановичови за се признанє.

Серед загального одушевлення і вельми торжественного настрою, виступила молоденька абітуріентка п. *Ма-*

рия *Бачинська*, щоби в імені своїм і своїх товаришок попрощати Високодостойного Покровителя. Тронута вагою хвилі, зреасумувавши перебіг свого інститутського життя сказала:

Ваша Ексцеленце!

„Малими, бо ледви 10 літними дітьми вийшли ми з теплого гнізда рідної хати між чужих людей, між нові обставини. Отсей великий заклад будив в діточих душах страх і тугу за ріднею. Але сердечні слова в промові Вашої Ексц. зараз при отвореню шк. року, вияли в душу нашу тільки віри, відваги і сили, що в мить почули ся ми серед своїх, в своїй хаті! І так що року витали Ви нас щирими словами з початком шкільної праці а відтак працювали на короткий час шкільних фєрий. Майже незамітно минуло 6 літ і нам доводиться ся бути зібраними тут вже останній раз разом. Але заки виплинемо на широке море життя, шукати в сьвітї долі, зійшли ми ся висказати Вам найщирішу подяку, за щирі ради, сердечні слова потіхи та печаливїсть над нами. Ви гордились та піклувались нами, не лиш строгим законом розуму, але і ніжним батьківським чувством. Ви любили нас, тож і навчали добро, правду і красу любити! З глибоким знанєм людської душі Ви вмїли одним ласкавим словом поучити, потішити і в добрім скріпити! Ви ніколи не щадили труду

Являлись між нами в час праці і відпочинку, при ліжку недужих і серед розбавленої громадки а з Вами линув нам в душу спокій і вдоволенє. І забували ми, що між нами Достойний Князь Церкви — Владика — Ексцеленція —, а бігли до Вас, мов діти до батька, бо в яснїм поглядї Вашім, в кождім ударі серця Вашого ми відчували любов і бажанє нашого добра! Слова Ваші вросли в нашу душу, виплекані сьвітлом правди і

теплом любови. І вони там не загинуть, а жити мусять на честь і славу церкви і вітчизні! Прості мої слова, уста відкриті, не в силі виявити сего, чим душа переповнена, але Ви знаєте нас і певно відчуваєте, як глибоко щирими і тривалими наші чувства вдячності, пошани і любови для Вас!

В авреолі сих чувств образ Ваш ніколи не затре ся в наших душах, а вдячні уста не забудуть молитви о Ваше здоровля і ласку Богу на весь Ваш довгий вік. Сю молитву вдячних сердець прийме ласкаво Вседержитель Вселенної, а Ви Ексселенціє, Дорогий наш Батьку, Покровителю прийміть, просимо єї невдалі мої слова, запишіть нас ласкаво в своїй памяті і полишіть нас на дальше під своїм покровом, ми же прирікаємо, що чесним житєм станемо достойними сего добра!“

Єго Ексц. уважно слідив за кожним словом а слези радости і зворушення блестіли в Єго очах. Відповідь Єго була так повна змісту і щира, як Єго діла і поведене. Коротко згадав про тяжкі умовини моральні і матеріальні, серед яких Інститут ожив і розвивав ся, радів всею душею з нинішної хвилі, коли виправляючи в дорогу життя перші абітурієнтки сего одинокого українського ліцея, яко Покровитель віддає їх родичам і суспільности такими, якими они їх мати бажали і якими Інститут величатись може.

Удїливши опісля Арх. благословеня, роздав всім абітурієнткам прегарні молитвенники і образочки на пам'ятку.

Відсьціванем „Під Твою милість“ закінчилось се перше торжество в Інституті, яке полишило в серцях і умах молодїжи та всіх присутних незатерте вражїне.

Завдяки великодушности та щирої прихильности Є. Екц. Владики до Інститута, цілий сей день став незабутнім для молоденьких ліцеанток-абітуріенток. По ранішнім, офіційальнім торжестві хотів Є. Екц. попрацати всіх у Своїй палаті. В тій цілі запросив їх до Себе на підвечірок враз з директоркою і найстаршою учителькою А. Долинською.

В прегарній аудієнційній сали прийняв з радістю молоденьких гостей а Єго старенька Мати і Сестри Впов. п. Якубовска і Петричкєвичєва забавляли їх сердечною розмовою. Опісля перейшли до їдальні, де всі, як одна родина, засіли при судо заставлєних столах. Свобідне та щирє поведєне Високодостойного Господара і Єго Впов. Родини, викликало між ними милий і свобідний настрій.

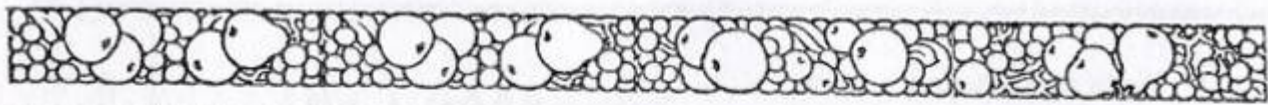
Високодостойна Мати, мимо свого глибокого віку, з незвичайно сьвіжим і бистрим умом, вєла вєльми сердечний, поучаючий а притім всєлий розговір. Впов. Сестри Є. Екц. трудились ласкаво подаванєм їдла, уважаючи пильно, щоби нікого в так числєннєм товаристві не поминути.

Є. Екц. покориєтуючись нагодою, в загальній дискусії уділив єще богато цінних рад і вказівок Своїм вихованкам, як зберігати свою народність, в який спосіб найліпше служити Церкві та своїй вітчизні, чиє дальшою науковою працею, чи на поли єкономічного, чи суєспільного житя. Велику вагу привязував до устроєня собі житя так, щоби чули єя щасливими і були все вдоволеними, бо пєссимізм єє страшний ворог для всіх, тим пачє для молодіжи, котрій Всєвишний призначив жити без журби.

Вдоволені і щасливі вертали абітурієнтки по 2-годинній гостині у Свого Високодостойного Покровитєля

з постановою, що надій в них покладених, ніколи не заведуть і що через ціле жите тямити будуть се, що виховались в Інституті, в тій правдивій твердині науки цілої України-Руси.

Б) ШКІЛЬНІ ВІСТИ.

І. Учительський Збір Ліцея з кінцем р. шкільн. 1908/9.

Число	ИМЯ І НАЗВИСКО:	учив(ла) в класі (відділі):
1.	Мануляк Іван, директор ліцея, проф. в VIII. ранзі ц. к. гімназії з руск. виклад. язиком	історії природи в I., II., III., IV. і V. кл. мат. в IV. кл.
2.	Примівна Марія, директорка-помічниця	_____
Внутрішні сили учительські:		
3.	Долинська Анна, господня приготвляючої класи	рускої, польскої і нім. мови і рахунків в кл. пригот.
4.	Красіцка Юлія, учителька ліцея	ПОЛЬСКОЇ МОВИ в I., II., III., IV., V. і VI. кл.
5.	Матковська Юлія, учителька ліцея	францускої мови і каліграфії в I. і II. кл.
6.	о. Мацюрак Стефан, катехит	релігії в приготовл., I., II., III., IV., V. і VI. кл.
7.	Наконечна Альойза, учит. ліцея	францускої мови в III., IV., V. і VI. кл.
8.	Негребецка Марія, учителька ліцея, господ. IV. кл.	німецької мови в III. і IV. кл.

Число	ИМЯ І НАЗВИСКО	Учив(ла) в класі (відділі)
9.	Скруток Олександр, учитель ліцея артист-маляр	рисуноків в I., II., III., IV., V. і VI. кл.
10.	Терлецкий Маркіян, учитель ліцея господ. I. кл.	історії і географії в I., II. і III. кл., руської мови і матем. в I. кл.
11.	Форостина Евген, учитель ліцея господ. II. кл.	істор. і географії в IV. і V. кл., німецького в I. і II. кл. мат. в III. кл.
Внішні сили учительські:		
12.	Авдикович Орест, учит. гімназ., господар VI. кл.	руської мови в IV., V. і VI. кл.
13.	о. Ардан Володимир, іспит. заст. учит. гімназ.	математики в II. кл. фізики в III. кл.
14.	Гамчикевич Роман, професор в VIII. ранз., господ. V. кл.	німецької мови в V. і VI. кл.
15.	Прислопский Осип, проф. гімн.	математики і фізики в V. і VI. кл.
16.	Целевич Олег, учит. гімн.	історії і географії в VI. кл.
17.	Елюк Ізидор, іспит. заст. учит. гімназ., госп. III. кл.,	руської мови в II. і III. кл.
Для предметів надобовязкових:		
18.	Дзеровичівна Евгенія,	ручних робіт в приг., I., II. III., IV., V. і VI. кл.
19.	Дикий Володимир, проф. гімн.	лат. і грецької мови в II. відділі
20.	Греголинський Дмитро, іспит. заст., учит. гімн.	латинської мови в I. відділі
21.	Крушельницький Михайло, учит. гімн.	лат. і грецької мови в III. відділі

Число	ІМЯ І НАЗВИСКО	учив(ла) в класі (відділі)
22.	Др. Людкевич Станіслав, проф. гімн.	співу в трех відділах
23.	Ціхоцка Марія	гімнастики в трех відділах
II. Школа музична ліцея.		
1.	Окуневска Ольга директорка	науки гри на фортеп'яні
2.	Глібовицка Дарія	”
3.	Красіцка Юлія	”
4.	Максимовичівна Наталія	”
5.	Менсовичева Олена	”
6.	Негребецка Ольга	”
7.	Францлівна Марія	гри на цитрі
8.	Форостина Евген	гри на скрипках
9.	Ціпановска Евстахія	гри на фотеп'яні

III. Важнійші постанови.

ц. к. шкільних Властей в р. шк. 1908/9.

1. Ц. к. Рада Шкільна Краєва дозволила рескриптом з дня 18. липня 1908 Ч. 32074 отворити шесту клясу ліцея і затвердила склад управи і тіла учительського на рік шк. 1908/9.

2. Є. Е. Пан Міністер просьвіти обіжником з дня 14. липня 1908 Ч. 22597, змінивши в часті § 7. розпорядку з д. 31. марта 1908 Ч. 15667 Д. р. рік 1908 Ч. 7. дозволив, щоби в Галицких ліцеях, давано ученицям при письменнім іспиті зрілости з німецької і французької мови теми змісту оповідаючого, описи і зіставленя, з виключенем переводів з рускої мови на німецьку зглядно французьку.

3. Ц. к. Рада Шкільна Краєва порішила зачислити книжку під т. „Stanislaus Gajczak, Deutsches Lesebuch für galizische Mädchenschulen“ I Band Lemberg 1908, накладом К. С. Якубовського в спис дозволених книжок до ужитку в IV. кл. гімназий і ліцеїв жіночих. Ціна 3 корони.

4. Ц. к. Рада Шкільна Краєва рескриптом з 1 грудня 1908 Ч. 58639 дозволила, щоби укінчена надзвичайна слухачка філософії Юлія Красіцка, відбула однорічну практику учительську в ліцею, під проводом фахового польоніста.

5. Ц. к. Рада Шкільна Краєва обіжником з дня 19. січня 1909 Ч. 64607 припоручила: „Німецькі вправи Р. Гамчикевича і Й. Роздольського, Перемишль 1908 до ужитку в III. кл. ліц. Ціна 2 к 60 с.

6. Ц. к. Рада Шк. кр. рескриптом з д. 22. марта 1909 Ч. 16314 повідомляє, що устний іспит зрілости в ліцею розпічне ся 24. мая 1909 а письменний відбуде ся в днях 10, 11. і 12. мая 1909.

7. Є. Е. Пан Міністер В. і П. рескриптом з дня 19. цвѣтня 1909 Ч. 13533 признав клясам I—VI ліцея, право державних шкіл, як також право відбуваня іспитів зрілости і видаваня сьвідоцтв зрілости, рівнозначних з державними сьвідоцтвами, на рік шк. 1908—9.

IV. Плян і підручники шкільні

(по мысли розпорядження Б. Екц. П. Міністра віроісповідань і просвіти з д. 11. грудня 1900 Ч. 34551).

А. Розклад годин обовязкових предметів.

Предмети наукові	К л я с а						Разом
	I	II	III	IV	V	VI	
Релігія	2	2	2	2	2	2	12
Яз. руский	3	3	3	3	3	3	18
Яз. французький	5	5	5	4	4	4	27
Яз. німецький	5	4	4	4	4	4	25
Яз. польський згл. обовяз.	2	2	2	2	2	2	12
Географія	2	2	2	2	2	1	11
Історія	—	2	2	2	2	3	11
Математика	3	3	3	3	2	3	17
Історія природи	2	2	2	3	2	—	11
Фізика	—	—	2	—	2	2	6
Рисунки і геометр.	3	3	3	3	2	3	17
Каліграфія	1	1	—	—	—	—	2
	28	29	30	28	27	27	169

Б. Плян науки в приготовляючій клясі відповідає зовсім плянови в IV. клясі чотироклясових шкіл народних. До сего примінені шкільні підручники і число годин наукових предметів (гляди: Plany naukowe dla szkół ludowych pospolitych z Instrukcyą. стор. 3.) Подавати ся будуть слідуючі предмети: релігія, руский, польський і німецький язик, рахунки сьпів, роботи ручні і гімнастика.

В. Плян науки в I. клясі ліцея.

а) Предмети обовязкові.

1. Науки релігії 2 год тижнево. Підручник християнсько-католицький катехизм для I. кляси шкіл середних зложив о. Алексій Торонський. Ціль науки: пізнане правд християнсько-католицьких на основі катехизма.

2. Науки руского язика 3 год. тижнево. Підручники: 1. Граматика В: Коцовского і І. Огоновского для I.

І ІІ. кл., 2) Руска читанка для І. кляси шк л середних. Ціль науки як в І. клясі шк л середних: поправне і розумне читанє, оповіданє читаних уступів в гладкій поправній формі, з граматики наука елементів. В полученю з наукою языка руского яко викладового, історія а іменно грецкі та римскі мити, оповіданя і казки з історії всесвітної і історії рідного краю.

3. Науки французького языка 5 год. тижнево. Підручник А. Стефана Дра В. Щурата. Учебник французької мови ч. І. Перемишль 1903.* Ціль науки: вправа у французькім читаню, правильне виголошуванє звуків властивих французькому языкови.

4. Науки німецького языка 5 год. тижнево. Підручник: Вправи німецкі Л. Германа і К. Петеленца в переводі Дра Ом. Калитовского на клясу першу.

5. Науки полського языка 2 год. тижнево. Підручник: 1) Gramatyka języka polskiego J. Konarskiego, 2) Wypisy polskie cz. I. Próchnickiego-Wójcika. Плян науки як в І. кл. галицких шк л середних з руским языком викладовим.

6. Науки географії 2 год. тижнево. Підручник Беноні-Матіїв, географія для І. кляси шк л середних.

7. Науки аритметики 3 год. тижнево. Підручник П. Огоновский, Аритметика для І. і ІІ. кляси. Плян науки як в І. клясі шк л середних.

8. Науки історії природи 2 год. тижнево; в перших 6 місяцях подає ся науку зоольогії, в прочих 4 місяцях науку ботаніки з підручників Верхратского для І. і ІІ. кл. шк л середних.

9. Науки рисунків з вільної руки і науки поглядової геометрії 3 год. тижнево. Плян науки як в І. клясі шк л реальних. До науки геометрії: Учебник Савіцкого для І. і ІІ. кл. шк л середних ч. І. - Львів 1898.

10. Науки каліграфії тижнево 1 година як в І. кл. шк л середних.

б) Предмети надобовизкові:

1. Науки сьпіву 2 год. тижнево.
2. Науки гімнастики 1 год. тижнево.
3. Науки жіночих робіт ручних.

* ІІ. вид. 1909 в друку.

Г. Плян науки в II. клясі ліцея.

а) Предмети обов'язкові:

1. Науки релігії 2 год. тижнево: 1) Літургіка гр.-кат. Церкви. Для шкіл середних, уложив о. Алексій Торонський; 2) Історія Біблійна для шкіл народних, Львів 1905 (Старий Завіт).

2. Науки руского язика 3 год. тижнево. Граматика В. Коцовского і І. Огоновского для I. і II. кляси. до читаня: Руска читанка для II. кл. шкіл середних. Львів 1899. Плян як в II. клясі шкіл середних з руским язиком викладовим.

3. Науки французького язика 5 год. тижнево. Підручник: А. Стефана- Дра В. Щурата учебник французької мови Ч. II. Перемишль 1904.* Ціль науки: доповнене і поглиблене елементарної науки французького язика.

4. Науки німецького язика 4 год. тижнево. Вправи німецькі Л. Германа і К. Петеленца на клясу II. Плян науки як в II. клясі галицьких шкіл середних.

5. Науки польского язика (предмет зглядно обов'язковий) 2 год. тижнево. Граматика як в I. кл. ліц.: *Wypisy polskie cz. II. Próchnickiego-Wójcika*. Плян науки як в II. кл. галицьких шкіл середних з руским язиком викладовим.

6. Науки географії і всесвітної історії 4 год. тижнево:

а) Географія: 2 год. тижнево. Підручник: Бенонього — Полянського, географія монархії австрійско-угорської. Львів 1899. Плян: поглиблене елементарної науки із всесвітної географії, опис монархії австро-угорської;

б) Історія 2 год. тижнево: Підручник Дра Семковича Ільницького. Оповіданя з історії всесвітної Ч. I. Львів 1895. Плян: Оповіданя з історії старинних народів, відтак з прочих партий історії всесвітної і діїв рідного краю.

7. Науки аритметики 3 год. тижнево. Підручник як в кл. I. ліцея. Плян як в II. кл. шкіл середних.

8. Науки історії природи 2 год. тижнево. Підручник як в I. кл. ліцея. Плян як в II. кл. шкіл середних.

*) До набутя лиш в Інституті.

9. Науки рисунків з вільної руки і науки поглядової геометрії 3 год. тижнево. До науки геометрії яко підручник: Учебник Савіцького для III. і IV. кл. шкіл середних. Плян:

а) Рисунки: Рисованє з предметів домашної обстанови, звичайні предмети будівництва після моделів, прості студії рослин з природи і перші проби в приміненю їх до окраси;

б) Геометрия; Найважнійші свійства чотирикутників і многокутників, дещо про порівнанє, переміну і поділ фігур плоских.

б) Предмети надобовязкові:

1. Науки сьпіву 2 год. тижнево.
2. „ гімнастики 1 год. тижнево.
3. „ жіночих робіт ручних.
4. „ латинського языка 4 год. тижнево.

Підручники: Вправи Й. Штайнера і Дра Шайндлера Ч. I і II; Граматика як в I. кл. гімназії. Плян як в I. і II. кл. гімназияльній.

Е. Плян науки в IV. клясі ліцея.

а) Предмети обовязкові:

1) Науки релігії 2 год. тижнево. Догматика частна для шкіл середних, уложив О, А. Торонський. Плян як в VI. клясі гімназияльній.

2. Науки руского языка 3 год. тижнево. Староруска хрестоматия Др Щурата. Устна словесність у найновішій виданю Барвіньского.

3. Науки французського языка 4 год. тижнево Підручник: Граматика французської мови А. Стефана Дра В. Щурата. — Учебник французської мови А. Стефана Ч. IV. Ціль науки: повторенє науки про форми; складня імен, вправа в уживаню приіменників, елементарні відомости з обсягу етимольогії. Статарична і курзорична лектура поетичних та прозових творів.

Науки німецького языка 4 год. тижнево. Підручники: Граматика Янера і читанка Stanislaus Gajczak, „Deutsches

Lesebuch“ 1 Band, читане в цілості вибраних новель і лекших оповідань.

5. Науки польського язика (предмет взглядно обовязковий) 2 год. тижнево. Підручник Прухніцького взори поезії і прози; „Pan Tadeusz“ Mickiewicza. На лектуру домашню призначені новелі Сенкевича і Конопніцької.

6. Науки географії і всесвітньої історії 4 год. тижнево:

а) Географія: 2 год тижнево. Підручник як в III кл. ліцея. Плян: опис країв північної і східної Європи з особливим узглядненем продукції промислу і торговельних відношень до сусідних країв, опис Азії з узглядненем кольоній европейских.

б) Істория 2 год. тижнево. Підручник: Закшеского-Барвіньського всесвітня істория Ч. II. Плян: прагматична істория віків середних з особливим узглядненем дієвого розвою австрійських країв.

7. Науки аритметики 2 год. тижнево. Підручник як в III кл. ліцея. Пляни: чотири ділання простими альгебраїчними числами, степеноване одночленів і многочленів, підношене чисел цілих і десятних до другої і третьої степені, витягане другого коріня.

8. Науки природи 3 год. тижнево.

а) Хемія: основи хемії, відомости про найважнійші первні, та їх сполуки зі згляду на їх значіне в природі і для промислу. Артикули поживні, їх склад хемічний, пізнаване фальзифікатів.

б) Мінеральогія: відомости про найважнійші мінерали, спосіб їх добуваня і пожиток. Підручники як в III кл. гімназияльній.

9. Науки рисунків з вільної руки, геометрия 3 год. тижнево. До науки геометрії підручник як в III кл. ліцея.

а) Рисунки 2 год. тижнево: Рисоване домашної обстанови поодинокі і в угрупованю а також зоологічних оказів як мушлі, випхані птиці і т. и. Рисоване і мальоване з природи листя, цвїтів, овочів, та копіюване тих форм стилізованих.

б) Геометрия 1 год. тижнево. Конструкция стіжкових перекроїв поверхності, порівнанє фігур, переміна і подібність тихже, твердженє Пифагора і єго приміненя.

б) Предмети надобовязкові:

1. Науки сьпіву 2 год. тижнево.
2. Науки гімнастики 1 год. тижнево.
3. Науки жіночих робіт 2 год. тижнево.
4. Науки історії рідного краю 1 год. тижнево. Підручник Левицкого-Матієва для шкіл середних.
5. Наука латинського язика 4 год. тижнево. Підручники и пляни як в III. і IV. кл. гімназияльній (лектура Цезара).
6. Науки грецького азика 4 год. тижнево. Підручники і пляни як в III. і IV. кл. кл. гімназ.

Ж. Плян науки в V. класі ліцея.

а) Предмети обовязкові:

1. Науки релігії 2 год. тижнево. Етика християнсько-католицка на основі підручника Щекліка-Дорожинського.
2. Науки руского язика 3 год. тижнево. Дещо із старорускої Хрестоматії Дра Щурата, Усна словесність і Виїмки з українсько-рускої літератури Барвіньского Ч. І. (в опрацьованю для учительских семинарий). В школі читатись буде твори белетристичні і наукові після вибору учителя.
3. Науки французького язика 4 год. тижнево. Читанє і оповіданє для вправи в французській мові. Підручник: „Französisches Lesebuch für Mädchenlyzeen von A. Bechtel, II Teil“. Читанє значнійших виїмків з „Gill Blas de Santilanne“ і дещо з „Fables de la Fontaine“. З граматики повторенє етимольогічних основ імен, конюгация, про реченя прості і зложені, уживанє часів.
4. Науки німецького язика 4 год. тижнево: Підручники як в IV. кл.
5. Наука польского язика (предмет зглядно обовязковий): 2 год. тижнево.
История літератури польскої до р. 1830. Підручники: Tarnowski і Bobin Wypisy Polskie Cz I. (як в ц. к. учительских семинариях).

6. Науки географії і всесвітньої історії
4 год. тижнево.

а) Географія: 2 год. тижнево. Учебник як в III і IV. класі ліцея. Плян: опис Азії, Африки, Америки, і Австралії з особливим узглядненем колоніяльно-торговельних відносин.

б) Історія 2 год. тижнево. Закшевського-Барвіньського всесвітня історія Ч. III. Плян: Дії нових віків до Віденського конгресу 1815 в сполученю з поглядом на сучасний розвій культури.

7. Математика 2 год. тижнево: Учебник як в IV. класі.

а) арифметика: третій степень і корінь, найбільша спільна міра і найменша многократь виразів альгебраїчних, рівняня I степ. о 1 і 2 незвісних. Правило поділу і рахунок процентовий.

б) геометрія: Переміна фігур плоских і їх поверхня, коло, обвід і поверхня, правило Питагора.

8. Науки природи 4 годин тижнево.

а) геологія: 1 год. тижнево. Учебник мінеральогії Бішінга-Гохштетера-Полянського. О землі і єї складі, о силах ділаючих на переміну єї кори, вулькани, землетрясеня. Петрографія, доби і формації з узглядненем земель України-Руси.

б) Анатомія тіла людського: 1 год. тижнево. Будова клітини, шкіра і єї плеканє, знаряди руху і їх гігієна, знаряди відживлюваня, наука о первах, о деяких недугах головно заразливих, поміч в наглих випадках.

в) Фізика: 2 год. тижнево, підручник як в III. кл. Механіка, роди рухів, сила і їх міра, махіни прості, гидростатика, аеростатика, акустика.

Обширне приміненє законів фізикальних до поясненя явищ в природі і щоденнім житю.

9. Рисунки: 2 год. тижнево. Рисованє голов з взірців і моделів як і з природи. Мальованє рости враз з орнаментом, вправи в мальованю знарядів домашних, мушель і птиць.

б) Предмети надобовязкові:

1. Науки сьпіву 2 год. тижнево.
2. „ гімнастики 1 год. тижнево.
3. „ жіночих робіт 2 год. тижнево.
4. „ латинського языка 4 год. тижнево.

Підручники Livius і Ovidius, граматика Самолевича-Огоновського.

5. Наука грецького языка 4 год. тижнево. Підручники Хрестоматія, Ксенофонта, видане Фідерера-Макарушки.

Ж. Плян науки в VI. кл. ліцея.

а) Предмети обовязкові:

1. Науки релігії 2 год. тижнево. Історія Хр. Католицької Церкви на основі підручника Ваплера-Стефановича і більший катехизм як висше.

2. Наука руського языка 3 год. тижнево. Барвінський: Виїмки з укр. літератури XIX стол. Часть I і II. Видане найновійше. Повторене поетики з читанки Лучаківського. Лектура творів белетристичних і наукових після вибору учителя.

3. Науки французького языка 4 год. тижнево.

Лектура і вправи конверзації на основі вибраних діл і власного житя, лектура статарична і курзорична стихів і прози вибраних авторів, огляд історії словесности французької, деклямація. Підручники як в V. кл. Читати ме ся: Mademoiselle de la-Seiglière par Sandeau 2. Zaïre par Voltaire.

4. Наука німецького языка 4 год. тижнево. Підручник: Stanislaus Gajczak, „Deutsches Lesebuch für galizische Mädchenschulen“, 1909, 2 Band.

5. Наука польського языка 2 год. тижнево. (згляднообовязк.) Історія літератури польської від р. 1830 до найновіших часів. Підручник: як в V. класі. Лектура шкільна після вибору учителя.

6. Наука географії і всесвітної історії 4 год. тижнево.

а) Географія: 2 год. тижнево. Повторене географії Монархії австро-угорської, господарство, промисл

і торгівля Монархії, дороги кумунікаційні, в порівнянню з іншими державами Європи.

б) Історія 2 год. тижнево. Дії нових віків від Віденського конгресу 1815. Революція липнева і лютова, Наполеон III. Найновіші часи Австрійско-Угорської Монархії. Повторенє труднійших партий грецької і римської історії.

в) Історія Руси - України 1 год. тижнево.

Від Виговського, зруйнованє Січи, історія Галичини від Марії Тереси до найновіших часів.

7. Математика 3 год. тижнево: Учебник як в V кл.

а) арифметика: Коротке повторенє материялу V. кл. Рівняня о одній і двох незвісних, правило трех зложене, процент складаний, о векслях і асекурації, практичні рахунки, головні основи книговодства.

б) Геометрія. Лекші задачі обчисленя поверхні, і обєму тіл.

8. Фізика: 2 год. тижнево. Підручник як в V. кл. Магнетизм і електричність, оптика, основи астрономії.

9. Рисунки: 2 год. тижнево.

Рисованє і мальованє з природи ростин та приміненє їх до декорацийного орнаменту.

б) Предмети надобовязкові:

1. Наука сьпіву 2 год. тижнево.

2. „ гімнастики 1 год. тижнево.

3. „ жіночих робіт 2 год. тижнево.

4. Латинський язык 4 год. тижнево. Sallustius і Vergilius, граматика як висше.

5. Грецький язык 4 год. тижнево. Гомера Іліяда, Ксенофонта Memorabilia.

V. Прибори наукові.

1. Бібліотека учительська.

З кінцем року шк. 1908/9 числила бібліотека учительська 756 томів.

2. Бібліотека для молодіжки.

В році шкільнім 1908/9 закуплено 43 нових творів до бібліотеки для молодіжки, так що в минувшій році числила 693 томів. Тепер числить она 977 томів іменно:

а) руска бібліотека числить	.	.	.	558 творів
б) польська	„	„	.	173 „
в) німецька	„	„	.	146 „
г) французька	„	„	.	100 „

Разом всіх творів в бібліотеці для молодіжки єсть: 977 творів

3. Габінет географічний.

В р. шк. 1908/9 закуплено: Головні форми поверхні землі (relief), Австрійско-угор. монархії 2 прим. (руське виданє), желізнний стояк на мапи. З кінцем р. шк. 1908/9 числив сей габінет всіх средств наукових 47 в 50 примірниках.

4. Габінет історичний.

В р. шк. 1908/9 закуплено: Европа за часів Наполеона, Розвій римської держави. (Umlauft). Карта до розвою історії Австро-Угор. монархії. (Umlauft). Старинні Атени, 5 образів (Hoffmann). Карти до науки о стилях (Schneider-Metze).

З кінцем р. шк. числив сей габінет 71 средств наукових в 78 примірниках.

5. Габінет природописний.

В р. шк. 1908/9 закуплено: череп людський до розбираня, фльора середної Европи (образці).

З кінцем р. шк. 1908/9 числив габінет природописний 185 предметів в 506 примірниках, зоологічних, 45 предметів в 152 примірниках ботанічних і 135 мінеральогічних.

6. Габінет фізикальний.

З кінцем р. шк. 1908/9 габінет сей числив крім хемікалів 106 предметів в 122 примірниках.

7. Габінет рисунковий.

В р. шк. 1908/9 закуплено різні знаряди домашні до науки рисунків з природи.

VI. Теми до письменних праць при іспиті зрілості:

в першій відділі:

1. Рускі до вибору:

а. Взаємини Європи з Азією і їх вплив на європейську культуру.

б. Характеристика поезії 60-тих років XIX століття.

в. Який хосен може дати лектура творів своїх письменників.

2. З Французької мови: Notre institut à Przemyśl (Une description).

3. З німецької мови: Das Motiv der Treue in Schillers Dichtungen.

В другій відділі:

1. Рускі до вибору:

а. Русь-Україна як чинник культурний для східної Європи в середніх віках.

б. Провідні ідеї в творах українських письменників XIX століття.

в. Чим повинна бути для чоловіка лектура поезії.

2. З французької мови: La maison de mes parents (Une description).

3. З німецької мови: та сама що в I відділі.

VII. Заходи коло фізичного розвитку молодіжи.

Як попередних літ, так і в вминувшій р. шк. дирекція лиця і заряд Інститута звертали пильно увагу на фізичний розвій і гігієнічне уладженє сего величезного закладу. Хотяй се не легка річ, однак при помочи домашнього лікара і господаря Інститута, Др. М. Долиньского далось перевести все, що відповідає строгим вимогам гігієни. Підчас люстрації виразив ц. к. інспектор Др. ф. Майхрович своє повне признанє за дійсно гігієнічний устрій цілого Інститута. В минувшій році лютувала в Перемишли між молодіжию шкільною епі-

демія шкарлятини, котра при великих осторогах, на щастє оминула наш заклад. Директорка ліцея звертала увагу при кождїй нагодї на гігієнічний стрій, на загартованє тіла через найчастїйше пробуваня на вільнім воздуху. Тому, майже що дня літом, чи зимою провадила сама і з надзирательками молодїж на проходи в містї або поза місто, в дальші околицї. В теплі дни учениці заживали купелїв в Сяні. На просторих боєвищах в городї Інститута бавила ся молодїж в ріжні гри, тут відбувала ся також наука гімнастики а в низших клясах наука історії природи. І в сїм році значне число (68) учениць побирало науку танцїв а вислїд сеї науки був вдоволяючий і причинив ся чимало до поправного триманя ся (постави тіла).

VIII. Літопись ліцея.

Запис учениць до ліцея відбув ся в перших трех днях місяця вересня 1908, вступні іспити до першої і приготовляючої кляси відбули ся 5. вересня.

Шкільний рік почав ся дня 6 вересня 1908 торжественним Богослуженєм в місцевій гр. кат. Соборній Церкві а відтак по Богослуженю інавгураційною річєю, яку до зібраних учениць в великій сали Руского Інститута, виголосив в присутности їх родичїв, опікунів, видїлу Інститута і управи ліцея Єго Ексц. Преосвященний Епископ Константин Чехович, Покровитель Товариства і ліцея.

Дня 10 вересня, по причинї річниці смерти Єї ц. і к. Величества бл. п. Цїсаревї Елисавети відбуло ся поминальне Богослуженє в гр. кат. катедральній Церкві. Рівнож сьвятковано день 19. листопада, яко день Єї Ангела поминальним Богослуженєм в гр. кат. катедральній Церкві.

День 4 жовтня 1907 яко день Ангела Єго ц. і к. Апостольского Величества сьвяткував ліцей торжественним Богослуженєм в гр. кат. Соборній Церкві.

День 2 грудня, як ювелейний 60 літнього панованя Єго ц. і к. Апостольского Величества, цїсара Франц Йосифа I, сьвяткував ліцей торжественним Богослуженєм в Катедральній церкві, опісля в великій сали Інститута директор ліцея пояснив зібраній молодїжи значенє сего торжества, оповівши

історію 60 літнього панованя цїсара, та навівши гарні прикмети душі нашого Великодушного Монарха. Відсьпіванем гимну народного закінчилось се незвичайно рідке торжество.

В днях 8, 9 і 10, марта 1909 відбула ся люстрація закладу через Вп. П. Дра Франца Майхровича ц. к. інспектора краєвого. На основі реляції Вп. інспект. про користні успіхи учениць, наспіло опісля признанє Високої ц. в. Ради Шк. для закладу.

Учениці приступали в році чотири рази до св. сповіди і причастия а в великім постї відправили великодні реколекції.

Перший піврік скінчив ся 6 лютого 1909, замкнув его промовою до учениць Єго Ексц. Преосвящений Владика, почім ученицям роздано піврічні викази. Другий піврік розпочав ся 8 лютого 1909.

В другім півроці відбув ся в закладї в дни 13. марта торжественний обхід вечерниць в честь народоного генія України Руси Тараса Шевченка з нагоди XLVIII роковин єго смерти.

На програму зложились осьті точки:

Вступне слово.

1. R. Wagner: Хор віщунок мира з оп. „Rienzi“ — в супр. форт.

2. C. Umlauf: „Weihegesang“ — дуєт на цирту.

3. Народні пісні — хор à capella.

4. Лисенко-Франко: Не забудь юних днів — сольо сопранове в супр. форт.

5. J. Haydn: Прялочка з орат. „Пори року“ — хор діточий в супр. форт.

6. F. Mendelsohn: Hebriden-Ouverture, — фортепян на 4 руки.

7. Людкевич-Пачовский: „Царівна Млака“ — терцет в супр. форт.

8. Т. Шевченко: „Перебендя“ — деклямація.

9. E. Grieg: Пісня Сольфейги — зі suit-и „Peer Gynt“ — хор. в супр. форт.

10. F. Liszt: II. Rhapsodie (Friska) сольо фортепянове.

11. Д. Бортнянський: Концерт духовний: „Блажен муж“ — хор.

Закінчене.

День 4. червня яко день Ангела Високодєстойного Покровителя Інститута був вільний від науки. Рано взяли учениці участь в Богослуженю в гр. кат. Соб. Церкві.

Протягом року шк. 1908/9, Збір учительський відбув 9 конференцій так в справі поступу учениць як і інших діл в звязи зі школою стоячих.

Торжественне замкнене року шкільного наступило 25 червня с. р. По відправленім Богослуженю в домашній каплиці Інститута Впр. отцем мітратом Мироном Подолинським і відсьпіваню гимну народного, удали ся учениці під проводом Управи Інститута і Збору учительского, та всі присутні гості до великої салі Інститутскої, де наступила роздача сьвідоцтв. Замкнення доконав вселаскавійше Є. Е. Преосьвящений Єпископ, Високодєстойний Покровитель Інститута. В щирих, теплих словах висказав Своє повне вдоволене з гарного успіху в науках та заохотив учениці до дальшої ревної праці в образованю ума і серця, до любови церкви і вітчизни а желаючи молодїжи веселого, щасливого віддиху на фєриях, поучив, як можуть они ширити просьвіту серед своєї молодшої братії по селах а в сей спосіб вже тепер, хоч ак молоденькі, служити свому народови. Опісля висказав Своє повне признане Видїлови, управі. Інститута і збору учительскому, а Впов. родичам та опікунам подяку за їх довіре і привязане до нашої Інституції. Щира батьківска любов, невсипуща печаливість о добро сеї одинокої народної твердині віяла з кожного слова Є. Е. Дєстойного Покровителя а в серцях всіх присутних полишила безперечно глибоке вражїне та щире вдячність.

ІХ. Відозва до родичів і опікунів.

1 Рік шкіль. 1909/10 розпочинає ся дня 4 вересня 1909 торжественним Богослуженем в гр. кат. катедральній церкві, на котре мають явитись всі записані учениці.

2. запис учениць до ліцея відбуде ся 1, 2 і 3, вересня с. р. рано і по полудни в годинах урядових.

3. В тих самих днях відбуваються іспити поправчі і до повняючі. Вступні іспити до першої і приготовляючої класи відбудуться, сего року 3 і 4 вересня по полудні, вступні іспити до II, III, IV, V і VI кл. межі 5—10. вересня рівнож по полудні. Пізніших зголошень не приймеся. Приватні іспити відбуваються в останніх днях кожного півроку.

4. До запису повинна явити ся кожда учениця в супроводі вітця, матери, або опікуна або бодай їх заступника і має принести з собою свідоцтво шкільне з останнього півроку і вписову карту з канцелярії Руского Інститута вповнену як найточнійше.

При записі заявляє учениця рівночасно, на які предмети надобовязкові записатись хоче, бо зголосившись раз, мусить на них ходити правильно і точно як на предмети обовязкові.

5. Учениця, що вперше записується до ліцея, має при записі предложити:

а) метрику уродження, без котрої жадної нової учениці до школи не приймеся;

б) свідоцтво заціпленої або відновленої віспи в році попереднім.

в) свідоцтво з тої школи, де передше ходила на науку.

6. При вписах в ліцею оплачують родичі, взгладно опікуни в касі Руского Інститута:

а) вписове в сумі 7 корон. Учениці доходячі оплачують вписове в сумі 3 корон.

б) оплату шкільну за науку, котра виносить в класі приговляючій 20 кор., в класі I, II, III, IV, V і VI ліцея 30 кор. на оден курс.

7. Крім того родичі учениць доходячих платять за науку місячно 6 кор. Родичі учениць поміщених в Інституті оплати тої не складають, натомісць платять за удержане дітий після проспекту Інститута.

Іван Мануляк

ц. к. професор гімназ. і директор ліцея.

X. СТАТИСТИКА УЧЕНИЦЬ.

	К л я с а							Разом
	приго- тов.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
I. Число.								
З початком шк. р. 1908/9 записан.	9	38	40	45	37	31	36	236
Серед року виступило	—	2	—	1	—	—	—	3
Число учен. з кінц. шк. р. 1909	9	36	40	44	31	31	36	233
II. Рід учениць.								
1. Родом з Перемишля	1	3	3	3	3	2	—	11
2. " з повіта перемиск.	—	2	3	1	—	—	—	6
3. " з иньш. повіт. гал.	8	31	34	38	33	28	35	210
4. " з Буковини	—	—	—	1	1	1	1	4
5. " з Шлеска	—	—	—	1	—	—	—	1
III. Рідна мова учениць.								
Руска	9	36	40	44	37	31	36	233
IV. Віроісповіданє.								
Греко-католицке	9	36	40	44	37	31	36	233
Вік учениць.								
Мало літ 10	1	—	—	—	—	—	—	1
" " 11	1	9	—	—	—	—	—	10
" " 12	5	18	5	—	—	—	—	28
" " 13	2	5	8	9	—	—	—	24
" " 14	—	4	16	15	10	—	—	45
" " 15	—	—	6	13	9	8	—	36
" " 16	—	—	4	4	7	9	5	29
" " 17	—	—	1	3	9	7	12	32
" " 18	—	—	—	—	1	5	12	18
" " 19	—	—	—	—	—	2	4	6
" " 20	—	—	—	—	1	—	3	4
VI. Побутове місце родичів.								
1. В Перемишлі	1	3	3	7	3	2	4	23
2. В повіті перемискім	1	3	3	—	—	—	—	7
3. " бережаньскім	—	1	—	—	1	—	3	5
4. " березівскім	—	—	—	—	1	—	—	1
5. " бобрецкім	—	—	—	1	1	1	2	5
6. " богородчаньскім	—	1	—	—	1	—	2	4
7. " борщівскім	—	—	1	2	1	1	—	5
8. " брідскім	—	—	2	—	1	—	2	5
9. " бучацкім	—	—	—	1	2	1	—	4
10. " горлицкім	—	—	1	—	1	1	—	3
11. " городецкім	1	2	—	—	—	—	—	3
12. " городеньскім	—	1	1	1	1	1	1	6
13. " гусятиньскім	—	—	1	1	—	1	1	4
14. " добромільскім	—	2	4	—	2	—	—	8
15. " долиньскім	1	—	—	—	—	—	1	2
16. " дрогобицкім	—	—	1	1	2	—	1	5
17. " жовківскім	—	—	1	—	1	—	—	2
18. " жидачівскім	—	1	1	1	2	1	—	6
19. " грибівскім	—	—	—	—	1	—	—	1
20. " збаражскім	—	1	1	1	—	1	2	6
21. " зборівскім	—	—	—	—	—	1	1	2
22. " золочівскім	—	1	2	1	—	1	2	7
23. " калускім	—	—	—	—	—	—	1	1
24. " каменецкім	—	—	1	1	1	1	—	4
25. " косівскім	—	1	1	2	—	—	2	6

	К л я с а						Разом	
	приго- тов.	I.	II.	III.	IV.	V.		VI.
26. В повіті коломийській	—	1	1	2	1	—	—	5
27. „ „ ліській	1	2	1	4	1	1	1	11
28. „ „ львівській	—	1	1	—	1	1	—	4
29. „ „ мостиській	—	1	3	—	2	—	—	6
30. „ „ надвірнянській	—	2	—	2	—	—	—	4
31. „ „ новосандецькій	—	—	—	1	1	—	—	2
32. „ „ підгаєцькій	—	1	—	—	—	—	—	1
33. „ „ равській	—	2	1	1	2	1	—	7
34. „ „ рогатинській	—	1	—	—	3	4	2	10
35. „ „ домбровській	—	1	1	—	—	1	2	5
36. „ „ рудецькій	—	—	1	4	—	—	2	7
37. „ „ самбірській	—	—	1	—	—	—	1	2
38. „ „ скалатській	—	—	2	—	—	—	1	3
39. „ „ снятинській	—	—	—	1	—	—	—	1
40. „ „ сокальській	1	—	—	—	1	—	—	1
41. „ „ станиславівській	—	—	—	5	—	—	—	5
42. „ „ стрийській	—	—	—	1	3	4	2	10
43. „ „ сяниській	1	4	2	—	—	—	—	7
44. „ „ теремовельській	—	—	—	—	—	—	—	—
45. „ „ тернопільській	—	—	1	—	—	—	—	1
46. „ „ товмацькій	—	—	—	—	—	1	—	1
47. „ „ турчанській	—	—	3	—	—	—	—	3
48. „ „ цішанівській	—	2	—	—	1	1	—	4
49. „ „ чортківській	1	—	—	—	—	1	—	2
50. „ „ ярославській	1	2	—	—	—	1	—	4
На Буковині	—	—	—	1	1	1	—	3
На Шлезку	—	—	—	1	—	—	—	1
VII. Стан родичів.								
1. Святильники	7	28	24	27	26	22	27	161
2. Адвокати	1	—	2	1	2	1	3	10
3. Лікарі	—	—	2	—	—	2	2	6
4. Висші урядники	—	3	5	13	2	1	2	26
5. Учителі народні	1	2	1	2	2	1	2	11
6. Властители дібр	—	—	1	—	—	1	—	2
7. Міщани і купці	—	1	1	—	1	1	—	4
8. Селяни	—	2	3	1	3	1	—	10
9. Державні слуги	—	—	1	—	1	1	—	3
VIII. Класифікація учениць з кінцем р. шк. 1909/10.								
До висшої класи з відзначенем здібних	4	13	13	12	16	13	14	85
Здібних	5	22	20	30	21	14	21	133
В загалі здібних	—	1	4	1	—	—	—	6
Нездібних	—	—	3	—	—	—	1	4
Поправок	—	—	—	—	—	4	—	4
До доповнюючого іспиту	—	—	—	1	—	—	—	1
IX. Наука предметів згідно обовязкових і надобовязкових.								
Польський язик	9	33	32	38	29	17	32	190
Сьпів	9	34	17	28	17	20	22	147
Гімнастика	9	33	29	25	24	11	27	158
Ручні роботи	9	30	29	28	19	13	25	153
Латинський язик	—	—	—	8	5	8	10	31
Грецький язик	—	—	—	—	3	6	10	19

XI. КЛАСИФІКАЦІЯ УЧЕНИЦЬ

за II. піврік р. шк. 1908/9.

КЛАСА ПРИГОТОВЛЯЮЧА.

Класифіковано 9 учениць публичних.

До переходу до висшої класи знані:

а) здібними з відзначенем:

Грициківна Стефанія
Гоцна Олена

Кормошівна Олена
Лазоришанівна Марія

б) здібними:

Березовска Марія
Гарматіївна Людмила

Захарясевицївна Софія
Кострубївна Ольга
Цаїньска Стефанія.

I. КЛАСА ЛІЦ.

Класифіковано 36 учениць.

До переходу до висшої класи знані:

а) здібними з відзначенем:

Білинська Ірина
Божейківна Володимира
Божейківна Емилія
Гавлюківна Анастасія
Дмитрашівна Олександра
Ломницька Стефанія

Мисиківна Іванна
Несторовичївна Ярослава
Пасїна Ольга Евгенія
Раковска Анїзія
Савчанівна Олена
Садовска Володимира

Шарковска Марія

б) здібними:

Березинська Павлина
Гоцка Марія
Гутковска Софія
Дмитришинївна Олександра
Зарембївна Евгенія
Зарицка Софія
Іваницка Стефанія

Котецка Мирослава Марія
Кочиркевичївна Евгенія
Кузиківна Стефанія Олена
Мекелитївна Антонія
Мекелитївна Марія
Мончаківна Анна
Новицка Іванна

Ольшанська Ірина	Ступницка Ольга Марія Володим.
Онишкевичівна Марія	Твердохлібівна Матильда
Падехівна Марія	Фолесівна Стефанія
Стисловська Анна	Чайківська Марія Іванна

Яворська Ярослава.

II. КЛЯСА ЛІЦ.

Класифіковано 40 учениць.

До переходу до висшої класи узнані:

а) здібними з відзначенем:

Бардинівна Олександра	Негребецка Олена
Жарська Неоніля	Пиндусівна Марія
Коцюбівна Іванна	Реваковська Софія
Криницна Ольга	Сваричевська Євгенія
Манухівна Марія	Солтикевичівна Ольга
Мацюраківна Зиновія	Стефановичівна Юлія
	Времкевичівна Стефанія

б) здібними:

Бойчелюківна Олена Марія	Жарська Зиновія
Боклащуківна Марія	Лотоцка Олександра
Бриківна Ольга	Лукашевська Іванна
Бурмичівна Євгенія	Паньківська Ірина
Вояковська Марія Володимира	Паращаківна Лукія
Габрусевичівна Софія	Романцівна Іванна
Гайдукевичівна Ірина	Сінкевичівна Софія
Герасимовичівна Мелянія	Терлецька Катря
Герасимовичівна Ольга Олена	Трильовська Марія
Городницка Анна	Щириківна Антонія
Глюзівна Марія	Чайківська Іванна
Дудриківна Марія	Чайківська Ольга.

Три учениці узано нездібними.

III. КЛЯСА ЛІЦ.

Класифіковано 44 учениць.

До переходу до висшої класи узнані:

а) здібними з відзначенем:

Бардинівна Ірина	Захаряевичівна Ольга
Воробцівна Наталія	Зиблікевичівна Іванна

Копистянська Ірина
Мосорівна Христина
Негребецька Ірина
Олексишин Марія

Рудницка Іванна
Стисловська Теофія
Чайківська Євгенія
Чайківська Ольга

б) здібними:

Бойченкоківна Наталія
Галоньківна Марія
Герівна Ємілія
Дольницька Ірина
Кміцикевичівна Наталія
Косоноцька Наталія
Косоноцька Софія
Криницька Любомира
Кузівна Марія
Кузьмичівна Ольга
Кульчицька Стефанія
Лагодьїнська Марія
Левицька Антонина
Левицька Константина
Ломницька Наталія

Мануляківна Софія
Моравська Софія
Мотюківна Стефанія
Негребецька Теодора
Паньківна Каміля
Печерська Марія
Попелівна Олександра
Прокопівна Ірина
Савчинська Євгенія
Соневецька Зиновія
Стафіняківна Марія
Твердохлібівна Кароліна
Цебровська Ольга
Цебровська Софія
Чайківська Олена

Яцкевичівна Надія.

Одну ученицю призначено до доповняючого іспиту по феріях.

IV. КЛЯСА ЛІЦ.

Класифіковано 37 учениць.

До переходу до вищої класи узнані:

а) здібними з відзначенем:

Алексевичівна Марія Ангел. (2 ім.)	Манастирська Євгенія Марія (2 ім.)
Бачинська Олександра	Мануляківна Іванна
Гарматіївна Марія Марта (2 ім.)	Матковська Теодора Гонората
Добрянська Олександра	Ярослава (3 ім.)
Залуцька Марія Олена (2 ім.)	Ольшанська Михайлина
Колтунюківна Марта Марія (2 ім.)	Савойківна Наталія Анна (2 ім.)
Ксьонжеківна Стефанія	Садовська Стефанія Іванна (2 ім.)
Лучечківна Ірина Володим. (2 ім.)	Чировська Стефанія
Яремкевичівна Теодозія	

б) здібними:

Бериківна Доміцеля

Бобикевичівна Неоніля

Вариводівна Стефанія	Лукомска Марія
Бернацка Ірина Марія (2 ім.)	Мацаківна Олександра
Винницька Ірина	Мохнацка Вікторія
Греняківна Ольга	Понелівна Олександра Марія (2ім.)
Губицка Евфрозина	Понелівна Софія Олена ”
Качмарська Евгенія	Пясецка Олена
Киричинська Олена	Рогозинська Стефанія Марія (2ім.)
Кормосівна Ірина Евг. Марта (3 ім.)	Стратичуківна Іларія Альма (2 ім.)
Кузьмаківна Анна Ірина (2 ім.)	Цапінська Марія
	Шведівна Марія.

V. КЛЯСА ЛІЦ.

Класифіковано 31 учениць.

До переходу до висшої класи узнані:

а) здібними з відзначенем:

Бардинівна Наталія	Поповичівна Романа
Даниловичівна Любов	Рогозинська Богданна
Крайчиківна Ірина	Тарнавська Юліа
Левицка Марія	Терлецька Ольга
Левицка Марта	Тунівна Теодозія
Менціньська Олена	Федашівна Софія
	Шматерівна Ярослава

б) здібним:

Гумецка Олександра	Кинасевичівна Стефанія
Вариводівна Іванна	Коблянська Софія
Весоловська Ольга	Копистянська Климентина
Возняківна Параскевія	Одїжинська Олена
Городницька Марія	Соневицька Климентина
Зарицка Марія	Чернецька Марія
Кинасевичівна Наталія	Яворська Богданна

Поправку з одного предмету одержало 4 учениці.

VI. КЛЯСА ЛІЦ.

Класифіковано 36 учениць.

Скінчили класу: а) з поступом відзначаючим:

Бачинська Марія	Дзеровичівна Марія
Волянська Володимира	Дудикевичівна Марія

Карановичівна Ірина Пелягія (2ім.)	Поповичівна Марта
Ладиминська Олена	Савицка Стефанія
Левицка Ольга	Твердохлібівна Марія
Новицка Марія Ольга Анна (3ім.)	Терлеца Евгенія
Пацлавска Лукія	Тунівна Наталія

б) в поступом добрим :

Березинська Олена	Матковска Олександра
Березинська Ярослава	Мосорівна Ірина
Білинська Надія	Мосорівна Стефанія
Вояковска Олена	Ошишкевичівна Стефанія
Воєвідківна Неоніля	Рабійвна Олена
Дошаровичівна Олена	Сьмішкевичівна Ольга
Дякошівна Наталія	Ставичка Марія
Кнеїлевска Софія	Чайківска Марія Наталія (2 ім.)
Косоноцка Анна	Чайківска Олена Анна (2 ім.)
Лонатинська Стефанія	Яновичівна Олена

Яцковска Богдана.

Одна учениця скінчила клясу в поступом недостаточним.

Вислід іспиту зрілості

в літнім речинци шк. р. 1908/9 :

До устного іспиту зрілості приступило учениць	35
З тих признано зрілими з відзначенем	18
" " зрілими	15
Репробовано на пів року	2
	Разом	35

Сьвідецтво зрілості з відзначенем одержали :

Бачинська Марія	Мосорівна Стефанія
Волянська Володимира	Новицка Марія Ольга Анна (3 ім.)
Воєвідківна Неоніля	Пацлавска Лукія
Дзєровичівна Стефанія	Поповичівна Марта
Дудикевичівна Марія	Рабійвна Олена
Карановичівна Ірина Пелягія (2ім.)	Савицка Стефанія
Ладиминська Олена	Твердохлібівна Марія
Левицка Ольга	Терлеца Евгенія
Мосорівна Ірина	Тунівна Наталія

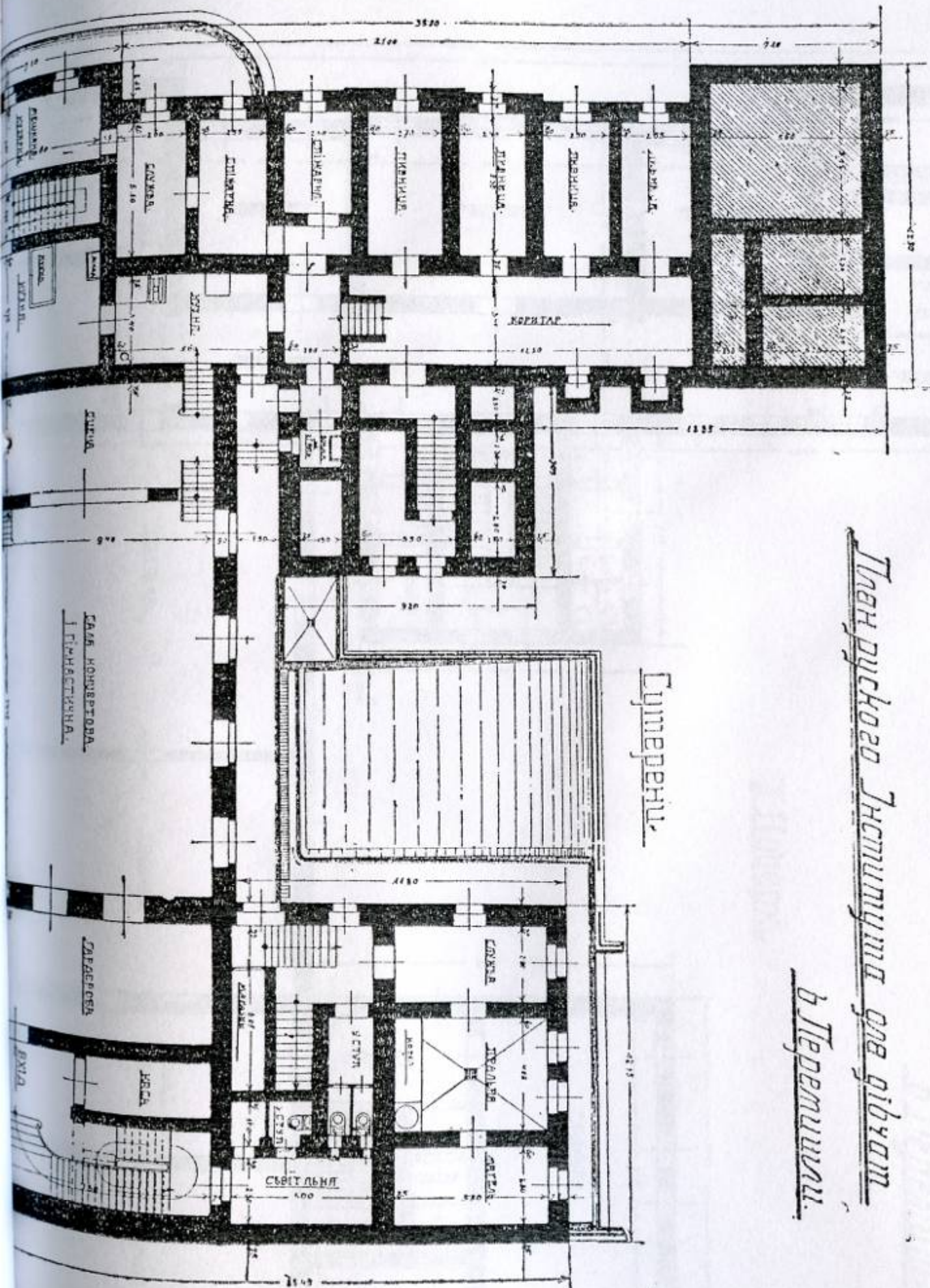
Сьвідoctво зрілости одержали :

Березиньська Олена	Донатиньська Стефанія
Березиньська Ярослава	Матковська Олександра
Білинська Надія	Онишкевичівна Стефанія
Вояковська Олена	Сьмішкевичівна Олена Анна (2 ім.)
Донаровичівна Олена	Чайківська Марія Наталія (2 ім.)
Кисілевська Софія	Чайківська Олена Анна (2 ім.)
Косоноцка Анна	Яновичівна Олена

Яцковська Богданна

Репробовано на пів року 2 учениці.

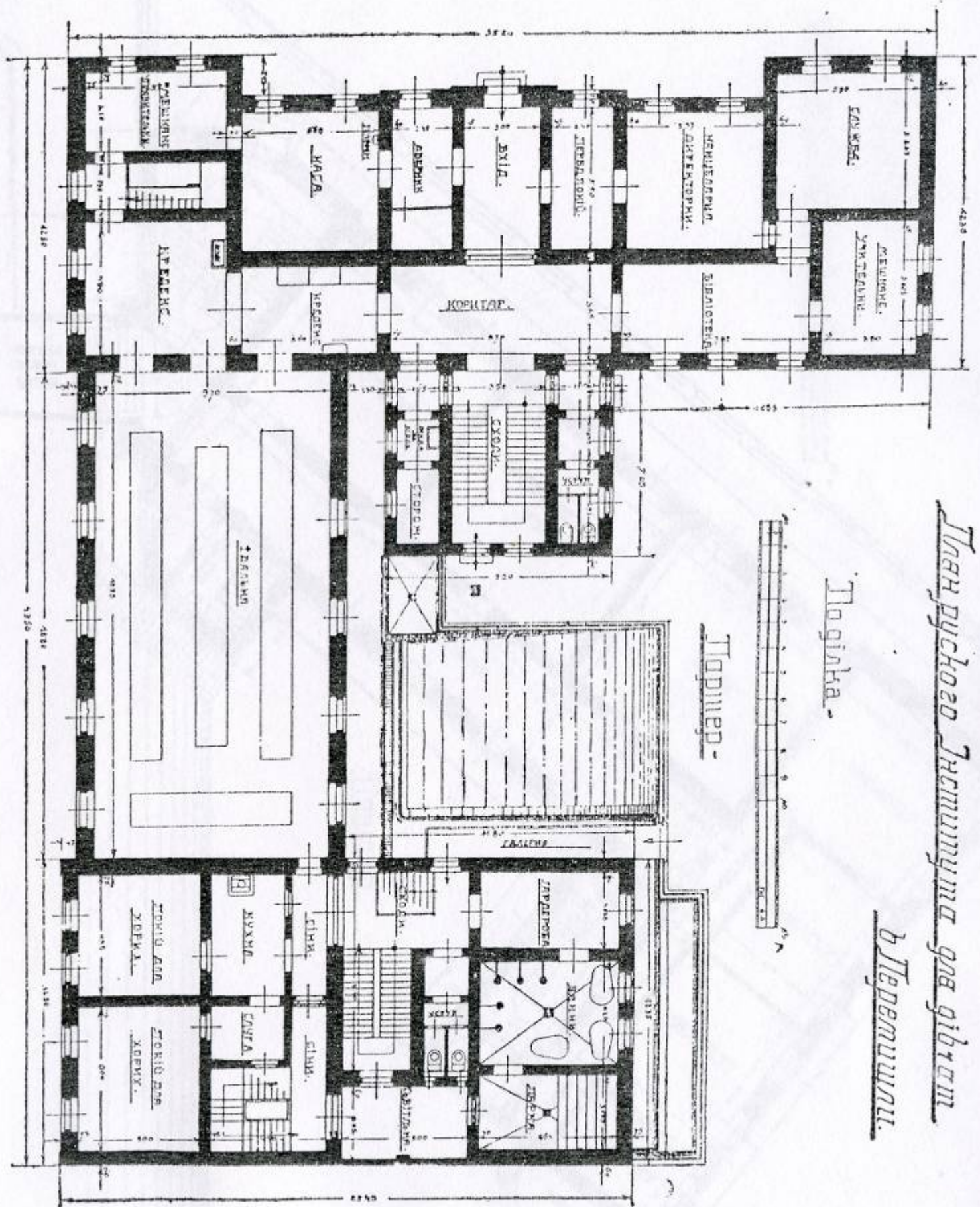

*План Русского Института для глухих
в Термези.*

Сумерені.

в Термези.

*План русского Института для вьетнам.
в Терезинополи.*

Лодина

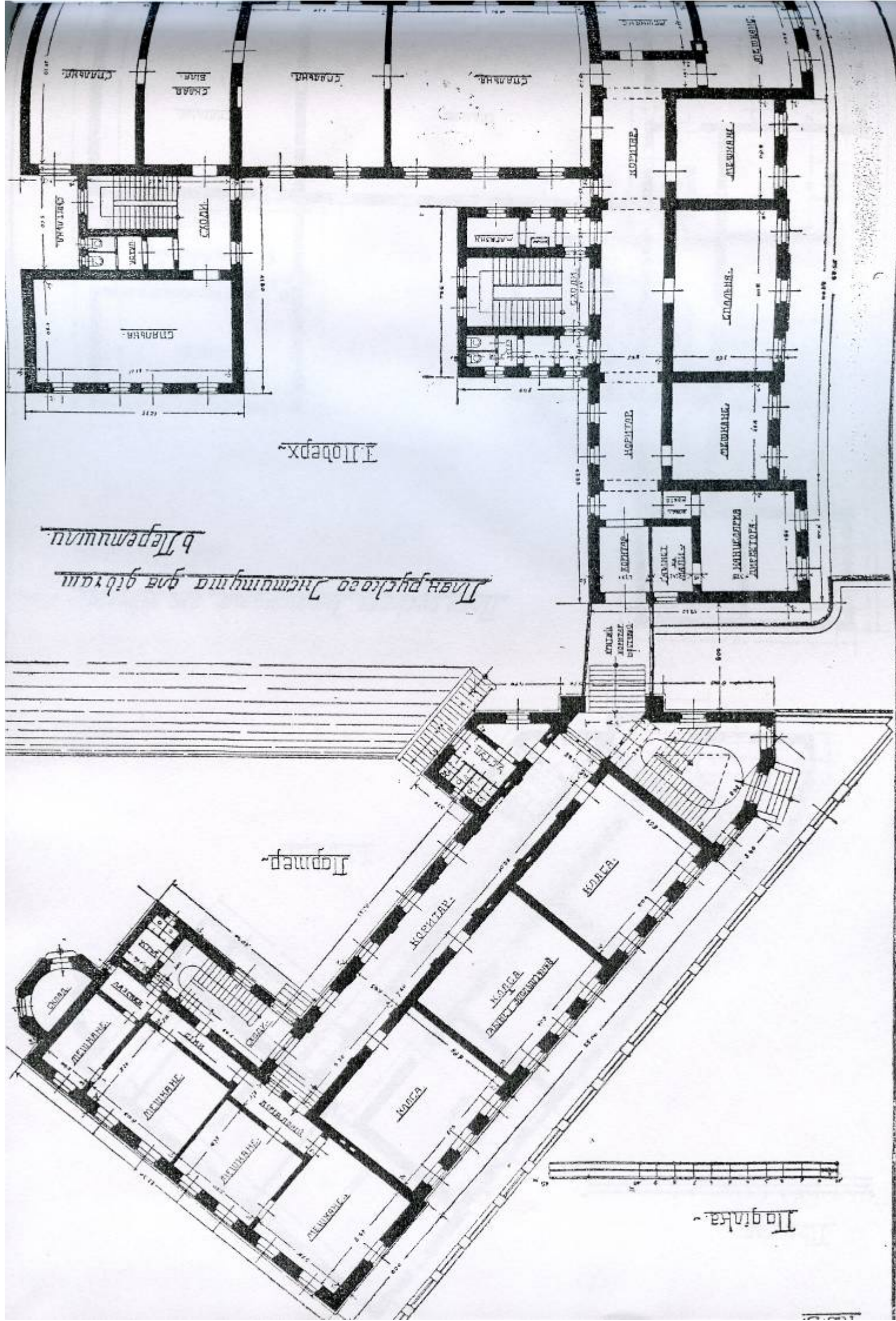
Полный

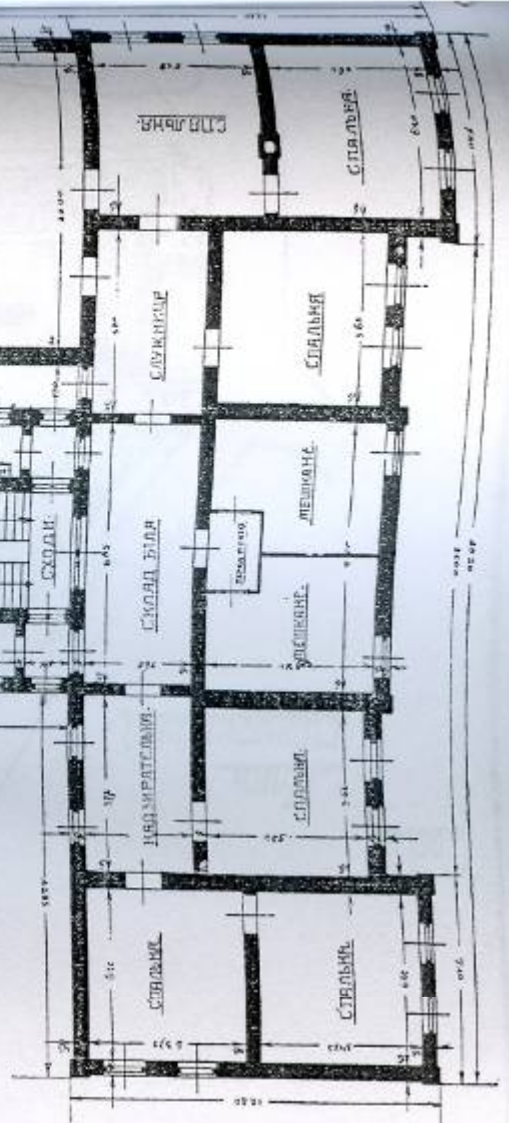
Линейное черчение для гласности
в Ленинграде

Площадь

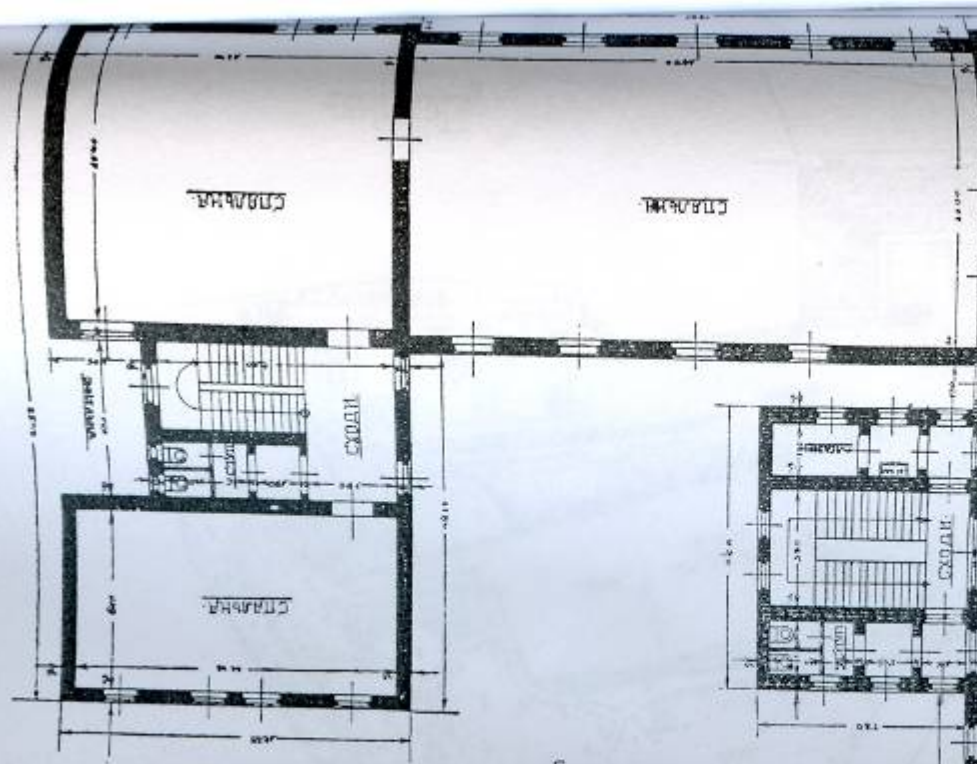
Полный

Полный

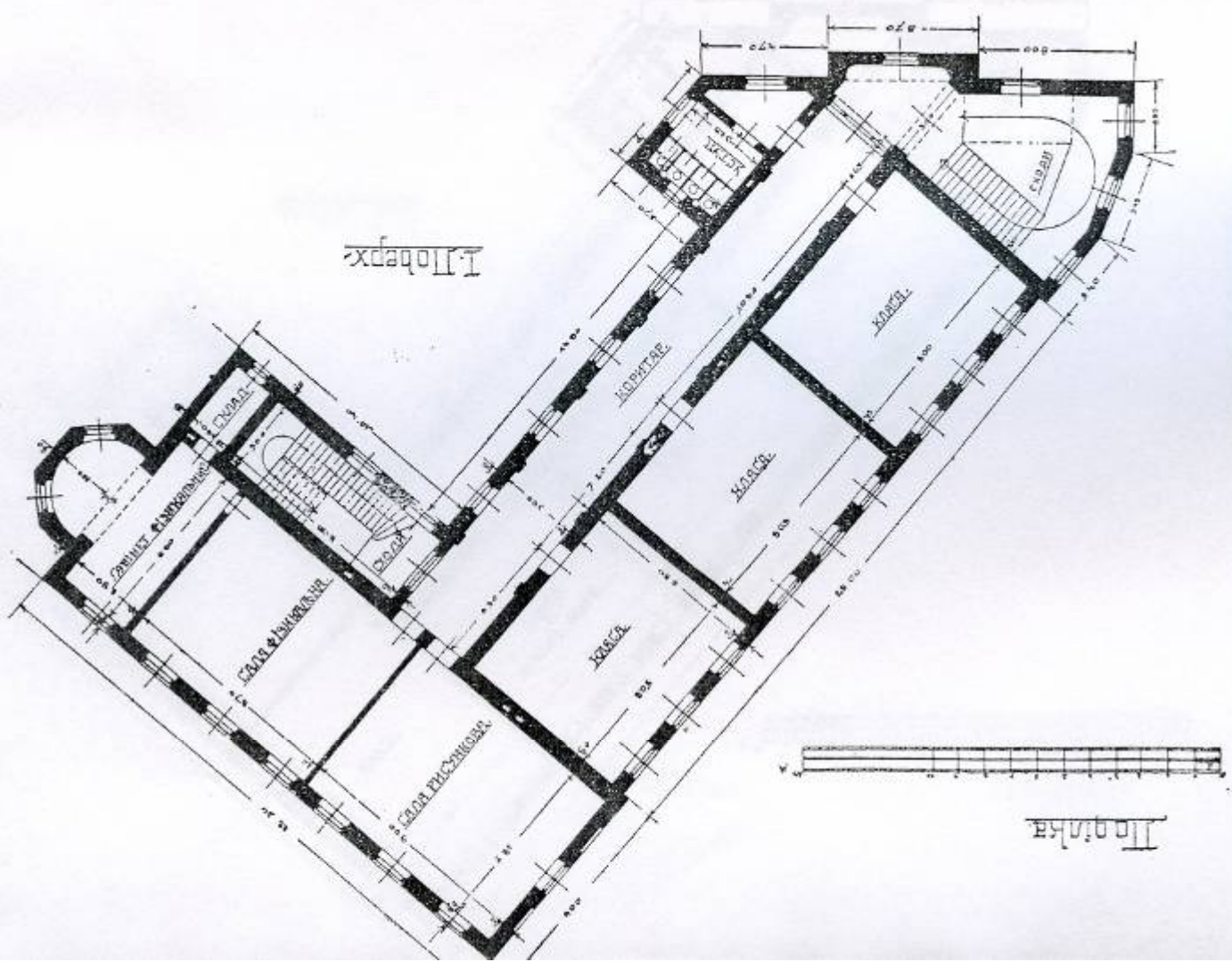

II Поверх

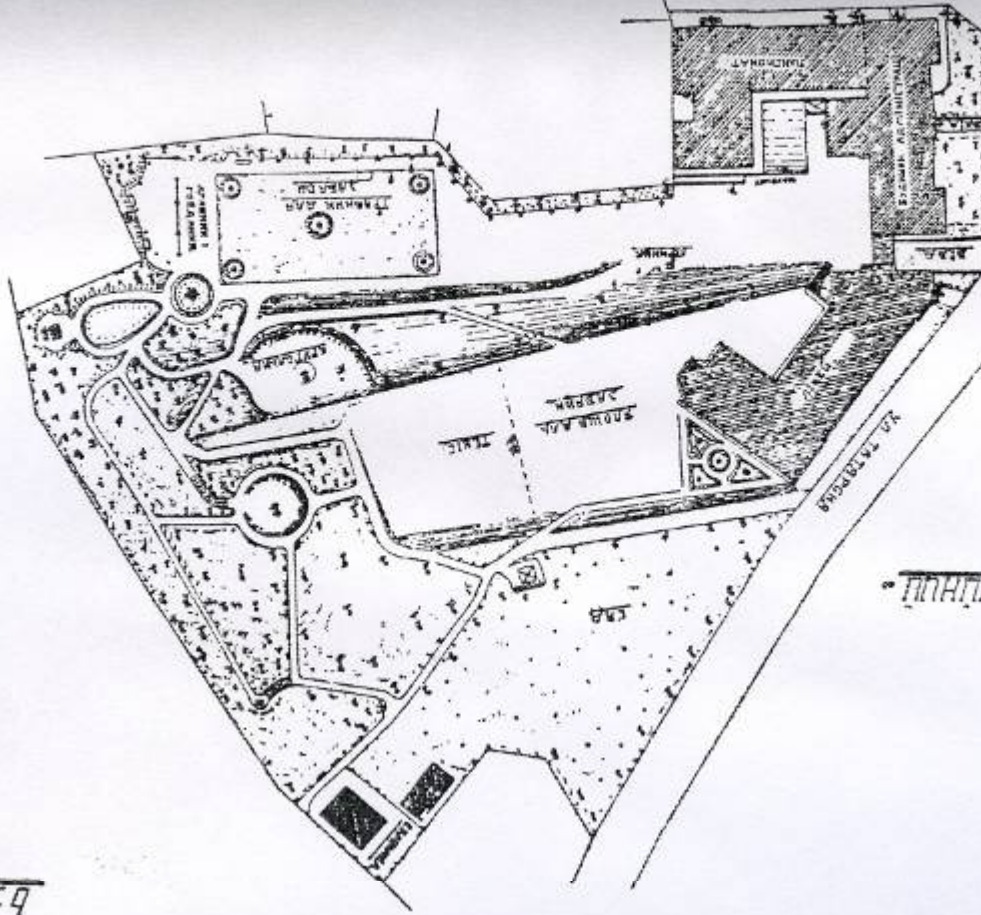

Ллан ручкого Інститута для гімна
в Леремштан

I Поверх

II Поверх

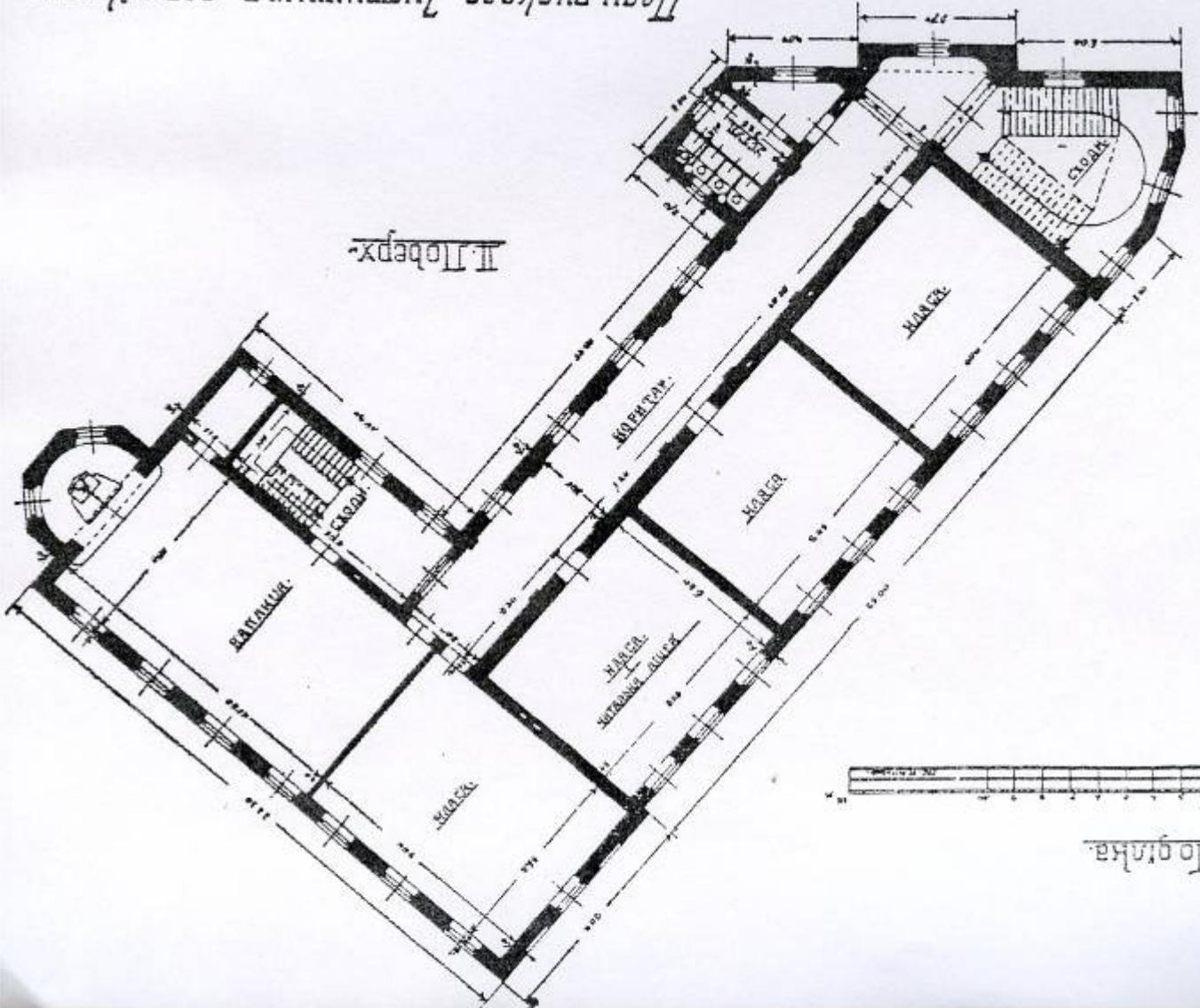

Таб. 6.

Лавн
Смуглинишчи

в степенушчи.

Лавн рудного шестимуншчи на шибант

II Лавн

Погляд

Таб. 7.

